

AT-431007-G

Seat No. _____

B. Com. (Sem. I) Examination

December - 2024

BCM23MN102 : Business Economics - I

(New Course)

Time : 2 Hours]

[Total Marks : 50

સૂચના : દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

- 1 અર્થશાસ્ત્રનું સ્વરૂપ અને કાર્યક્ષેત્ર સમજાવો. 10
- અથવા
- 1 પ્રોફ. રોબિન્સે આપેલી અર્થશાસ્ત્રની વ્યાખ્યાની ટીકાત્મક ચર્ચા કરો. 10
- 2 સમ સીમાંત તુષ્ટિગુણનો નિયમ સમજાવો. 10
- અથવા
- 2 તટસ્થ રેખાના લક્ષણો સમજાવો. 10
- 3 માંગનો અર્થ સમજાવો, માંગના નિયમની સમજૂતી આકૃતિની મદદથી આપો. 10
- અથવા
- 3 માંગની મૂલ્ય સાપેક્ષતાનો અર્થ આપી, તેને નક્કી કરતાં પરિબળો જણાવો. 10
- 4 ઘટતા મળતરનો નિયમ સવિસ્તર સમજાવો. 10
- અથવા
- 4 સરેરાશ ખર્ચ અને સીમાંત ખર્ચના ખ્યાલો સમજાવી, બંને વચ્ચેના આંતર સંબંધો આકૃતિ સહિત સમજાવો. 10

- (1) એડમ સ્મિથના મત પ્રમાણે અર્થશાસ્ત્ર શેનો અભ્યાસ કરે છે?
 (અ) ભૌતિક સંપત્તિ (બ) પસંદગીના પ્રશ્નો
 (ક) સામાન્ય જીવન વ્યવહારના (ડ) એકેય નહીં
- (2) નીચેનામાંથી કયું એકમલક્ષી અર્થશાસ્ત્ર હેઠળ આવે છે.
 (અ) રાષ્ટ્રીય આવક (બ) સામાન્ય ભાવ સ્તર
 (ક) પરિબળ ભાવો (ડ) રાષ્ટ્રીય બચત અને રોકાણ
- (3) અર્થશાસ્ત્ર એ સામાજિક વિજ્ઞાન છે.
 (અ) ખરું (બ) ખોટું
- (4) માંગ રેખાનો ઢાળ ધન હોય છે.
 (અ) ખરું (બ) ખોટું
- (5) સંપૂર્ણ મૂલ્ય સાપેક્ષ માંગ _____.
 (અ) ધન ઢાળવાળી હોય છે. (બ) શૂન્ય ઢાળવાળી હોય છે.
 (ક) ઋણ ઢાળવાળી હોય છે. (ડ) એકેય નહીં
- (6) માંગની મૂલ્ય સાપેક્ષતાના પ્રકાર પાંચ છે.
 (અ) ખરું (બ) ખોટું
- (7) કુલ સ્થિર ખર્ચ + કુલ અસ્થિર ખર્ચ = સીમાંત ખર્ચ થાય.
 (અ) ખરું (બ) ખોટું
- (8) ટૂંકાગાળામાં સ્થિર ખર્ચ બદલાતો નથી?
 (અ) ખરું (બ) ખોટું
- (9) ઉત્પાદન શક્યતા રેખા એટલે _____.
 (અ) રૂપાંતર રેખા (બ) ખર્ચ રેખા
 (ક) પુરવઠા રેખા (ડ) વેચાણ રેખા
- (10) ગ્રાહકના અધિક સંતોષનો ખ્યાલ 1844 માં રજૂ થયો હતો.
 (અ) ખરું (બ) ખોટું

AU-431012-G

Seat No. _____

B. Com. (Sem. I) Examination

December - 2024

**BCM23MD104 : Finance for Everyone
(New Course)**

Time : 2 Hours]

[Total Marks : 50

- 1 નાણાકીય આયોજનનું મહત્ત્વ અને જરૂરિયાતની ચર્ચા કરો. 10
અથવા
- 1 વ્યક્તિગત બજેટ અને કૌટુંબિક બજેટ વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો. 10
- 2 બેંકો દ્વારા ઓફર કરવામાં આવતી વિવિધ સેવાઓની યાદી બનાવો અને એ જ 10
બધી સેવાઓને વિગતવાર સમજાવો.
અથવા
- 2 વિવિધ પ્રકારની લોનને વિગતવાર સમજાવો. 10
- 3 કેશલેસ બેંકિંગ શું છે? ઈ-બેંકિંગની ઉંડાણપૂર્વક ચર્ચા કરો. 10
અથવા
- 3 વિગતવાર નોંધ લખો. 10
(a) ડેબિટ કાર્ડ
(b) ક્રેડિટ કાર્ડ
- 4 પોસ્ટ ઓફિસ સેવિંગ સ્કીમ્સને ઉંડાણપૂર્વક સમજાવો. 10
અથવા
- 4 નીચે આપેલા વિષય ઉપર વિગતવાર નોંધ લખો. 10
(a) જીવન વીમો (લાઈફ ઈન્સ્યોરન્સ)
(b) ટર્મ ઈન્સ્યોરન્સ
- 5 યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી સાચો ઉત્તર લખો. 10
(1) નાણાકીય યોજના બનાવવામાં મુખ્યત્વે કયામાંથી કઈ પ્રવૃત્તિઓ શામેલ છે?
(A) લાંબા ગાળાની નાણાકીય લક્ષ્યો નક્કી કરવાનું અને તે હાંસલ કરવા માટેની વ્યૂહરચના બનાવવી
(B) તમારા બેન્ક ખાતાના બેલેન્સનું નિરીક્ષણ કરવું
(C) રજાઓ અને મુસાફરી માટે યોજના બનાવવી
(D) બિલ સમયસર ચૂકવવા

- (2) બજેટિંગનો મુખ્ય હેતુ શું છે?
- (A) દેવું વધારવું
(B) ખર્ચ પર નિયંત્રણ રાખવું અને સંસાધનોનું યોગ્ય વિતરણ કરવું
(C) કર ચૂકવણીથી બચવું
(D) અનિયમિત નાણાકીય નિર્ણયો લેવા
- (3) માલિકીના આધારે કયા પ્રકારની બેન્ક છે?
- (A) કોમર્શિયલ બેન્ક (B) કો-ઓપરેટિવ બેન્ક
(C) ખાનગી ક્ષેત્રની બેન્ક (D) સેવિંગ્સ બેન્ક
- (4) ઘણું જમા અને ઉપાડ કરવાની જરૂરિયાત ધરાવતા ખાતા માટે કયા બેન્ક ખાતા શ્રેષ્ઠ છે?
- (A) ફિક્સ્ડ ડિપોઝિટ ખાતું (B) રીકરિંગ ડિપોઝિટ ખાતું
(C) કરંટ એકાઉન્ટ (D) સેવિંગ્સ એકાઉન્ટ
- (5) કયું પરિબળ સૌથી વધુ CIBIL સ્કોરને અસર કરે છે?
- (A) ક્રેડિટ કાર્ડની નિયમિત ચુકવણી
(B) પાંચ બેન્ક ખાતાઓનું માલિકી
(C) ઊંચો પગાર
(D) એટીએમનો વારંવાર ઉપયોગ
- (6) PPF ખાતું ન્યૂનતમ કેટલા સમયગાળા માટે ખોલવામાં આવે છે?
- (A) 5 વર્ષ (B) 15 વર્ષ
(C) 10 વર્ષ (D) 20 વર્ષ
- (7) કિસાન વિકાસ પત્ર (KVP) શું છે?
- (A) મ્યુચ્યુઅલ ફંડ યોજના
(B) કૃષિ લોનનો પ્રકાર
(C) એક સરકારી બચત બોન્ડ યોજના
(D) ખાનગી બેન્કો દ્વારા ફિક્સ્ડ ડિપોઝિટ યોજના
- (8) એટીએમનો ઉપયોગ કરવા માટે સામાન્ય રીતે કયા પ્રકારનું કાર્ડ જરૂરી છે?
- (A) ડેબિટ કાર્ડ (B) ક્રેડિટ કાર્ડ
(C) પ્રિપેઇડ કાર્ડ (D) ઉપરોક્ત તમામ
- (9) LICનું સંપૂર્ણ નામ શું છે?
- (A) લાઈફ ઈન્સ્યોરન્સ કોર્પોરેશન (B) લીગલ ઈન્સ્યોરન્સ કોર્પોરેશન
(C) લાઈફ ઈન્ટરેસ્ટ કોર્પોરેશન (D) લાઈફ ઈન્ટરનેશનલ કંપની
- (10) ULIPનું પૂરું નામ શું છે?
- (A) યુનિફાઈડ લિન્ક્ડ ઈન્વેસ્ટમેન્ટ પ્લાન
(B) યુનિટ લિન્ક્ડ ઈન્સ્યોરન્સ પ્લાન
(C) યુનિવર્સલ લાઈફ ઈન્સ્યોરન્સ પ્લાન
(D) અનલિમિટેડ લિન્ક્ડ ઈન્વેસ્ટમેન્ટ પ્લાન

AR-431001-G

Seat No. _____

B. Com. (Sem-I) Examination

December - 2024

BCM23MJ1A1 : Financial Accounting - I
(New Course)

Time : 2 Hours]

[Total Marks : 50

- 1 હિસાબી પદ્ધતિની પ્રણલિકાઓ, ખ્યાલો અને સિદ્ધાંતોની જરૂરિયાત સમજાવો. 10
અથવા
- 1 નાણાકીય હિસાબી પદ્ધતિના ફાયદા અને મર્યાદા જણાવો. 10
- 2 X સન્સ અને Y સન્સની પેઢીઓએ સંયોજન કરવાનું નક્કી કરી નવી પેઢી 10
XY સન્સ રચવાનું નક્કી કરેલ છે. તે સમયનું X સન્સ અને Y સન્સનું પાકું સરવૈયું
નીચે મુજબ હતું.

તા. 31-3-2023ના રોજનું પાકું સરવૈયું

મૂડી-દેવા	X સન્સ	Y સન્સ	મિલકત-લેણા	X સન્સ	Y સન્સ
મૂડી ખાતા :			ફેક્ટરી	80,000	-
X સન્સના ભાગીદાર			ઓફિસ	-	1,00,000
A 1,00,000			મશીનરી	80,000	1,20,000
B 80,000	1,80,000	-	રોકાણો	40,000	50,000
Y સન્સના ભાગીદાર			સ્ટોક	50,000	50,000
M 80,000			દેવાદારો	30,000	40,000
N 60,000		- 1,40,000	રોકડ	30,000	40,000
અનામત ફંડ	52,000	1,52,800	અગાઉથી		
નફા-નુકસાન ખાતું	24,000	30,000	ચૂકવેલ ખર્ચ	1,000	800
લેણદાર	40,000	50,000			
દેવીહુંડી	10,000	18,000			
ચૂકવવાના					
બાકી પગાર	5,000	10,000			
	3,11,000	4,00,800		3,11,000	4,00,800

AR-431001-G]

1

[Contd...

X સન્સના ભાગીદારો 4:3ના પ્રમાણમાં અને Y સન્સના ભાગીદારો 3:2ના પ્રમાણમાં નફો-નુકસાન વહેંચતા હતા. સંયોજનની શરતો નીચે મુજબ મંજૂર રાખવામાં આવી છે.

- (1) Y સન્સની ઓફિસની કિંમત ₹ 90,000 ગણવી.
- (2) X સન્સની પેઢીની ફેક્ટરીની કિંમત ₹ 1,00,000 ગણવી.
- (3) નવી પેઢીમાં દરેક ભાગીદારનું નફા-નુકસાન પ્રમાણ સરખું રાખવું.
- (4) રોકાણોની કિંમત 20% વધુ ગણવી.
- (5) બંને પેઢીઓની મશીનરી કિંમતમાં 10%નો ઘટાડો કરવો.
- (6) દેવાદારો ઉપર 5% ઘાલખાધ અનામત રાખવી.
- (7) બંને પેઢીનો સ્ટોક અનુક્રમે 10% વધુ અને 10% ઓછી કિંમતે ગણવો.
- (8) લેણદારો 5% વટાવ અનામત સાથે પેઢીએ કબૂલ્યા.
- (9) બાકીના દેવા ચોપડા કિંમતે ગણવા.
- (10) રોકડ બેન્ક સહિત તમામ મિલકતો-દેવા નવી પેઢીએ સંભાળી લેવા.

આ માહિતી પરથી બંને પેઢીઓના ચોપડા બંધ કરવા માટેની જરૂરી આમનોંધ લખો.

અથવા

- 2 AB સન્સના એક ધંધામાં હલુ અને બલુ એમ બે ભાગીદાર 4:3ના પ્રમાણમાં 10 નફો-નુકસાન વહેંચે છે અને તેઓએ તેમની પેઢીના સમાન પ્રકારનો ધંધો કરતા કાલુના ધંધા સાથે સંયોજન કરી હબક ટ્રેડર્સ નામે નવી પેઢી શરૂ કરી. તેમના તા. 31-12-2022 રોજનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે :

મૂડી-દેવા	AB સન્સ	કાલુ	મિલકત-લેણા	AB સન્સ	કાલુ
મૂડી ખાતા :			પ્લાન્ટ અને		
હલુ 78,000			ઓજારો	46,000	21,500
બલુ 65,000	1,43,000	-	મોટરકાર	7,700	-
કાલુ	-	50,000	ફર્નિચર અને		
સામાન્ય અનામત	-	6,000	ફિટિંગ્સ	12,800	8,500
લેણદારો	39,500	15,300	સ્ટોક	40,000	10,000
દેવીહૂડી	12,000	-	દેવાદારો	70,000	30,000
			બેન્ક સિલક	17,500	-
			રોકડ સિલક	500	1,300
	1,94,500	71,300		1,94,500	71,300

સંયોજનની શરતો નીચે મુજબ હતી :

- (1) હલુ અને બલુ પેઢીની પાઘડી ₹ 14,000 જ્યારે કાલુ ધંધાની પાઘડી ₹ 4,500 નક્કી કરવામાં આવી હતી.
- (2) બલુ પેઢીની દેવીહૂંડી ચૂકવવાનું સ્વીકારે છે અને તેના બદલામાં તેને પેઢીના ફર્નિચર અને ફિટિંગ્સ આપી દેવામાં આવશે.
- (3) દેવાદારો પર 5% ઘાલખાધ અનામતની જોગવાઈ કરવી અને સ્ટોકની કિંમતમાં 10% ઘટાડો કરવો.
- (4) હલુ અને બલુની પેઢીના પ્લાન્ટ અને ઓજારોની કિંમત ₹ 47,300 ગણવી.
- (5) નવી પેઢી હલુ અને બલુની પેઢીની મોટરકાર ખરીદશે નહીં.
- (6) નવી પેઢીમાં નફા-નુકસાનનું પ્રમાણ સરખું રહેશે. નવી પેઢીમાં કુલ મૂડી ₹ 2,10,000 નફા-નુકસાનના નવા પ્રમાણમાં રાખવાની છે. આ માટે ભાગીદારો જરૂરી રોકડ લાવશે અથવા લઈ જશે.

ઉપરની માહિતી પરથી -

- (1) હલુ અને બલુની પેઢીના ચોપડે નફા-નુકસાન હવાલા ખાતું અને ભાગીદારોના મૂડીખાતા તૈયાર કરો.
- (2) નવી પેઢી હબક ટ્રેડર્સના ચોપડે શરૂઆતનું પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

3 ભાવનગરના ભાવેશે પોરબંદરના પ્રતીકને તા. 1-4-2023ના રોજ 40 ટીવી સેટ દરેક ₹ 10,000ની ભરતીયા કિંમતે આડતથી વેચવા મોકલ્યા. પડતર કિંમત પર 25% નફો ચડાવીને ભરતીયા કિંમત નક્કી કરવામાં આવે છે. ભાવેશે માલ મોકલતા નૂર અને વીમાના ₹ 4,000 ચૂકવ્યા હતા.

તા. 1-4-2022ના રોજ ભાવેશે પ્રતીક પર ₹ 2,00,000ની ચાર માસની મુદતની એક હૂંડી લખી હતી. જે પ્રતીકે સ્વીકારી તરત જ પરત કરી હતી. ભાવેશે આ હૂંડી તા. 4-5-2022ના રોજ બેન્કમાં વાર્ષિક 12%ના દરે બેન્કમાં વટાવી હતી.

પ્રતીક 5% લેખે સામાન્ય આડત અને 2% લેખે આસામી આડત મેળવવા હકદાર છે. તદુપરાંત, તેને ચોખ્ખા નફાના 10% લેખે નફા ભાગ પણ આપવાનું છે.

તા. 31-3-2023ના રોજ પ્રતીકે વેચાણ આંકડો અને તેમની પાસેથી લેણી રકમનો બેન્ક ડ્રાફ્ટ મોકલી આપ્યો. વેચાણ આંકડામાં જણાવવામાં આવ્યું કે,

- (1) તેણે જકાતના ₹ 1,600, વચગાળાના વીમાના પ્રીમિયમના ₹ 2,400 અને જાહેરાતના ₹ 6,000 ચૂકવ્યા હતા.
- (2) 20 ટીવી સેટ દરેક ₹ 11,000ની કિંમતે રોકડેથી વેચ્યા હતા.
- (3) 10 ટીવી સેટ દરેક ₹ 12,000ની કિંમતે મિહિરને ઉધાર વેચ્યા હતા.
- (4) મિહિર નાદાર જાહેર થયા અને તેમની પાસેથી 80 પૈસા લેખે આખરી ડિવિડન્ડ વસૂલ થઈ શક્યું.
- (5) વર્ષ દરમિયાન તેમના ગોડાઉનમાં આગ લાગવાથી એક ટીવી સેટ સંપૂર્ણપણે નાશ પામ્યો હતો અને તે પેટે વીમા કંપનીએ ₹ 15,000નો દાવો સ્વીકાર્યો હતો.
- (6) નહીં વેચાયેલ ટીવી સેટ પૈકી ચાર ટીવી સેટનું નુક્સાન થયેલ હોય ₹ 2,600 સમારકામ ખર્ચ થવાનો અંદાજ છે.

ઉપરની વિગતો પરથી ભાવેશના ચોપડે આડતમાલનું ખાતું અને પ્રતીકનું ખાતું તૈયાર કરો.

અથવા

- 3 માલધણી 'અ' તેના આડતિયા 'બ'ને ₹ 40,000ની મૂળ કિંમતનો માલ તેના પર 10% નફો ચડાવીને આડતથી વેચવા મોકલે છે. વેચાણ પર 10% આડત અને ઉધાર વેચાણ પર 5% આસામી આડત આપવાની છે.

વેચાણ આંકડા મુજબ રોકડ વેચાણ ₹ 18,000 અને ઉધાર વેચાણ ₹ 30,000 છે. આડતિયાએ રોકડ વેચાણ અંગે પોતાના તરફથી ₹ 500 વટાવ આપેલ છે. ઉધાર વેચાણ પૈકી ₹ 1,000ની ઘાલખાધ પડે છે તે સિવાયની બધી જ રકમ વસૂલ થાય છે.

માલધણીએ નૂર અને વીમાના ₹ 2,000 તથા આડતિયાએ જાહેરાતના ₹ 1,000 ચૂકવેલ છે. આડતિયાએ માલધણીને પૂરી રકમ બેન્ક ડ્રાફ્ટથી મોકલી આપી.

ઉપર જણાવેલી માહિતી મુજબ આડતિયાના ચોપડે ખાતાઓ તૈયાર કરો.

- 4 લાલ, બાલ અને પાલ ત્રણ ભાગીદારો 3 : 2 : 1ના પ્રમાણમાં નફો-નુકસાન વહેંચતા ભાગીદારો તા. 31-3-2022ના રોજ પેઢીનું વિસર્જન કરવાનું નક્કી કરે છે. જે તારીખનું તેમનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે :

મૂડી-દેવા	₹	મિલકત-લેણાં	₹
મૂડી:		સ્થિર મિલકતો	80,000
લાલ 30,000		ચાલુ મિલકત (રોકડ	
બાલ 20,000		સિલક સહિત	
પાલ 10,000	60,000	₹ 2,000)	24,000
સામાન્ય અનામત	15,000	નફા-નુકસાન ખાતું	15,000
લોન:			
લાલ 14,000			
બાલ 10,000	24,000		
લેણદારો	20,000		
	1,19,000		1,19,000

વિસર્જન ખર્ચ ₹ 2,000 થયું, જે પ્રથમ હપ્તામાંથી ચૂકવવાનો છે. મિલકતોની કિંમત નીચે મુજબ ઉપજ જે ચાર હપ્તામાં મળવાની નક્કી થઈ.

પ્રથમ હપ્તો ₹ 20,000

બીજો હપ્તો ₹ 25,000

ત્રીજો હપ્તો ₹ 30,000

ચોથો હપ્તો ₹ 38,000

ભાગીદારો વચ્ચે રોકડની મહત્તમ નુકસાન પદ્ધતિથી વહેંચણી દર્શાવતું પત્રક તૈયાર કરો.

અથવા

- 4 તા. 1-7-2022ના રોજ મોઘરીના યશ અને મલ્હારે ભિલોડાના કીશીવને આડત પર માલ મોકલવા એક સંયુક્ત સાહસમાં જોડાયા. તેઓએ અનુક્રમે 3:2ના પ્રમાણમાં નફો-નુકસાન વહેંચવાનું નક્કી કર્યું હતું. યશે ₹ 40,000નો માલ પોતાના સ્ટોકમાંથી મૂળ કિંમતે તથા ₹ 20,000નો માલ 10% વેપારી વટાવે બજારમાંથી ખરીદીને કીશીવને વેચવા મોકલ્યો. તેમ જ માલ મોકલતી વખતે નૂર તથા અન્ય ખર્ચના ₹ 2,000 ચૂકવ્યા. મલ્હારે ₹ 30,000નો માલ 10% વેપારી વટાવે દીપ પાસેથી શાખ પર ખરીદીને વેચવા મોકલ્યો, તેમ જ માલ મોકલતી વખતે નૂર તથા અન્ય ખર્ચ ₹ 1,000 ચૂકવ્યા.

તા. 31-12-2022ના રોજ કીશીવ પાસેથી મળેલ વેચાણના આંકડા પરથી નીચેની માહિતી પ્રાપ્ત થઈ.

- (1) તેણે બધો જ માલ ₹ 1,20,000માં વેચી દીધો.
- (2) તેણે ખર્ચના ₹ 1,000 ચૂકવ્યા હતા.
- (3) તેણે ₹ 70,000ની એક હૂંડી સ્વીકારીને યશને મોકલી આપી હતી. જે યશે ₹ 1,500 વટાવ આપી વટાવી હતી. વટાવને રાશનો ખર્ચ ગણવાનો છે.
- (4) તેણી કરેલ ખર્ચની તથા વેચાણ પર 5% લેખે તેને કમિશનની રકમ કાપીને બાકીના નાણાં ચૂકવે હિસાબે મલ્હારને બેન્ક ડ્રાફ્ટથી મોકલી આપ્યા હતા.

તા. 31-12-2022ના રોજ યશ અને મલ્હારે સંયુક્ત સાહસનો વેપાર બંધ કર્યો અને તેઓએ સંયુક્ત સાહસ અંગેના પરસ્પર હિસાબો ચૂકવે કરી દીધા.

ઉપરની માહિતી પરથી યશના ચોપડે નીચેના ખાતા તૈયાર કરો.

- (1) રાશનું ખાતું
- (2) મલ્હારનું ખાતું
- (3) કીશીવનું ખાતું

5 નીચેના વિકલ્પોમાંથી સાચો જવાબ શોધો.

10

(1) નીચેનામાંથી કઈ મિલકત ચાલુ મિલકત છે?

(A) પાઘડી	(B) યંત્રો
(C) વાહન	(D) બેન્ક સિલક

(2) યંત્રો પર ઘસારો _____ ના ખ્યાલ મુજબ ગણવામાં આવે છે.

- (A) આવક સામે ખર્ચનો મેળ
- (B) રૂઢિચુસ્તપણું
- (C) નાણાકીય માપન
- (D) ચાલુપેઠી

- (3) ઉપાડનો વ્યવહાર _____ ના ખ્યાલ મુજબ નોંધવામાં આવે છે?
- (A) ચાલુ પેઢી (B) અલગ અસ્તિત્વ
(C) દુરદર્શિતા (D) નાણાકીય માપન
- (4) બે પેઢીઓ પોતાનું અસ્તિત્વ ત્રીજી નવી પેઢીમાં રૂપાંતર કરે એટલે?
- (A) સમાવેશ (B) સંયોજન
(C) વેચાણ (D) એકપણ નહીં
- (5) સંયોજન વખતે જમીનની કિંમત વધતા નફા-નુકસાન હવાલા ખાતું _____ થશે.
- (A) ઉધાર (B) જમા
(C) એકપણ નહીં (D) નહીં નોંધાય
- (6) આડતિયો એટલે _____ કહી શકાય.
- (A) ગ્રાહક (B) માલધર્મી
(C) એજન્ટ (D) લેણદાર
- (7) A, B, C ત્રણ ભાગીદારો છે. જેમનું નફા-નુકસાનનું પ્રમાણ 3:2:1 છે. A અને Cએ અનુક્રમે ₹ 30,000 અને ₹ 20,000 ધંધામાં લોન આપેલી છે, તો વિસર્જન વખતે લોન કયા પ્રમાણમાં ચુકવાશે?
- (A) 3:1 (B) 3:2
(C) 2:1 (D) એકપણ નહીં
- (8) નીચેનામાંથી કયું ખાતું રાસનું ખાતું છે?
- (A) સીઝનલ ફટાકડાનું ખાતું
(B) કંપનીના લેણદારોનું ખાતું
(C) ભાગીદારોના લોનનું ખાતું
(D) એકાકી વેપારીનું ઉપાડ ખાતું
- (9) મૂડી અને નફા-નુકસાનના પ્રમાણમાં વિસંગતતાના કારણે મોટી ભાગીદારી પેઢીમાં રોકડની વહેંચણી માટે મુખ્યત્વે કેટલી રીતો છે?
- (A) ચાર (B) ત્રણ
(C) બે (D) એક

AS-431002-G

Seat No. _____

B. Com. (Sem-I) Examination

December - 2024

BCM23MJ1A2 : Business Accounting - I

(New Course)

Time : 2 Hours]

[Total Marks : 50

- 1 મહેશભાઈ ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટ છે. તેમનું 31 માર્ચ, 2024ના રોજનું કાર્ય સરવૈયું 10 નીચે મુજબ છે :

વિગત	ઉધાર (₹)	વિગત	જમા (₹)
પુસ્તકો	1,00,000	મૂડી	10,00,000
પગાર	1,20,000	મળેલ ફી	8,00,000
અસીલોના ખાતા	1,60,000	અસીલોના ખાતા	50,000
સ્ટેશનરી	20,000	લોન	1,00,000
દેવાદારો	40,000	અસીલની પરચૂરણ	
રોકડ	1,00,000	ખર્ચ ખાતાવહી	20,000
વીજળી બીલ	20,000		
LIC પ્રીમિયમ	40,000		
મકાન	8,00,000		
વાન	2,70,000		
પોસ્ટેજ ખર્ચ	6,000		
ઓફિસ ખર્ચ	80,000		
લવાજમ	14,000		
ફર્નિચર	1,00,000		
કમ્પ્યુટર (1-10-23)	1,00,000		
	19,70,000		19,70,000

વધારાની માહિતી :

- (1) અસીલ વતી કરેલ ખર્ચ ₹ 6,000 ઓફિસ ખર્ચમાં ગણાયા છે.
- (2) એક અસીલ પાસેથી ₹ 14,000 પરચૂરણ ખર્ચ પેટે મળેલા, તેનો સમાવેશ અસીલ એડવાન્સ ખાતામાં થયો છે.
- (3) કમ્પ્યુટર પર 10%, ફર્નિચર પર 5% અને મકાન પર 5% લેખે વાર્ષિક ઘસારો ગણવાનો છે.
- (4) બાકી મળવાની ફી ₹ 1,00,000 છે.

ઉપરની માહિતી પરથી તા. 31 માર્ચ, 2024ના રોજના રોકડના ધોરણે વાર્ષિક હિસાબો તૈયાર કરો.

AS-431002-G]

અથવા

1

[Contd...

- 1 ઈમરાન, ઈરફાન અને ઈકબાલ 5:3:2ના પ્રમાણમાં નફો-નુકસાન વહેંચતા સોલીસીટરની પેઢીના ભાગીદારો છે. તેમની પેઢીનું તા. 31-3-2024ના રોજનું કાર્ય સરવૈયું નીચે મુજબ છે :

વિગત	રકમ (₹)	વિગત	રકમ (₹)
પુસ્તકો	25,000	ફી અંગેનું અનામત	
ઉપાડ	35,000	(1-4-23)	70,000
ભાડું	10,000	ખર્ચ પેટે એડવાન્સ	80,000
ઓફિસ ખર્ચ	20,000	ફી	1,65,000
ટેલિફોન બીલ	30,000	શિખાઉ ઉમેદવારનું	
ફર્નિચર	45,000	પ્રીમિયમ	1,00,000
મોટરકારના ખર્ચ	50,000	મૂડી :	
પરચૂરણ ખર્ચ	40,000	ઈમરાન 55,000	
પગાર	55,000	ઈરફાન 35,000	
ફી અંગેના દેવાદારો	60,000	ઈકબાલ <u>25,000</u>	1,15,000
મોટર કાર	65,000		
રોકડ	95,000		
	5,30,000		5,30,000

વધારાની માહિતી :

- (1) શિખાઉ ઉમેદવારને તા. 1-4-2020થી ચાર વર્ષ માટે રાખેલ છે.
- (2) અસીલો વતી કરેલ ખર્ચ ₹ 10,000 ઓફિસ ખર્ચ ખાતે લખાયેલા છે.
- (3) અધુરું કામ ₹ 35,000 છે.
- (4) ઉપાડનું પ્રમાણ 2:2:1 છે.
- (5) મોટરકાર પર 25%, ફર્નિચર પર 10% અને પુસ્તકો પર 5% ઘસારો ગણો. ઉપરની માહિતી પરથી પેઢીના વાર્ષિક હિસાબો તૈયાર કરો.

- 2 વંદના લિ. તા. 1-4-2021ના રોજ કેયુર લિ. પાસેથી ₹ 95,000ની મૂળ કિંમતનું યંત્ર ભાડા ખરીદ પદ્ધતિથી નીચેની શરતો મુજબ ખરીદી કરી. 10

- (1) તા. 1-4-2021ના રોજ ₹ 40,000 ચૂકવ્યા
  - (2) તા. 31-3-2022ના રોજ ₹ 20,000 ચૂકવ્યા
  - (3) તા. 31-3-2023ના રોજ ₹ 20,000 ચૂકવ્યા
  - (4) તા. 31-3-2024ના રોજ બાકીની રકમ વ્યાજ સહિત ચૂકવી. વ્યાજનો દર 10% અને ઘસારાનો દર મૂળ કિંમત પર 20% છે. ઉપરની માહિતી પરથી વંદના લિ.ના ચોપડે નીચેના ખાતા તૈયાર કરો.
- (i) યંત્ર ખાતું (ii) કેયુર લિ.નું ખાતું
(iii) વ્યાજ ખાતું (iv) ઘસારા ખાતું

- 2 બકુલભાઈએ દિલીપ લિ. પાસેથી તા. 1-4-2018ના રોજ ₹ 59,800ની રોકડ કિંમતના યંત્રની ખરીદી કરી. ખરીદી વખતે ₹ 16,000 ચુકવ્યા અને બાકીની રકમ ₹ 16,000ના ત્રણ હપ્તા ચુકવવાના છે. યંત્ર પર વાર્ષિક 10% લેખે ઘટતી જતી બાકીની પદ્ધતિથી ઘસારો ગણવાનો છે.

10

ઉપરની માહિતી પરથી બકુલભાઈના ચોપડે દિલીપ લિ.નું ખાતું અને યંત્ર ખાતું તૈયાર કરો.

- 3 રોહિત અને મોહિત વચ્ચે વર્ષ 2023ના પ્રથમ છ માસ દરમિયાન નીચે મુજબ વ્યવહારો થયા છે.

10

તારીખ	વિગત	રકમ (₹)
01-01-23	રોહિતે ચુકવવાના બાકી	4,000
26-01-23	મોહિતે માલ ખરીદ્યો (મુદત એક માસ)	2,000
15-02-23	રોહિતે માલ ખરીદ્યો (મુદત બે માસ)	3,000
02-03-23	રોહિતે રોકડા ચુકવ્યા	2,000
05-04-23	રોહિતે ત્રણ માસની હૂંડી સ્વીકારી	2,000
16-05-23	મોહિતે બે માસની હૂંડી સ્વીકારી	1,000
05-06-23	રોહિતને રોકડા ચુકવ્યા	400
25-08-23	રોહિતે ચેક આપ્યો	1,600

ઉપરની માહિતી પરથી રોહિતને મોકલવાનું ચાલુ ખાતું હિસાબી પત્રક તૈયાર કરો. વ્યાજની ગણતરી સર પદ્ધતિએ વાર્ષિક 12%ના વ્યાજના દરે કરવાની છે.

અથવા

- 3 વંદના એન્ડ કંપનીની નીચેની માહિતી પરથી સરેરાશ પાકતી તારીખની ગણતરી કરો.

10

ક્રમ	તારીખ	મુદત	રકમ (₹)
1	01-06-2024	3 મહિના	2,400
2	19-06-2024	2 મહિના	3,200
3	10-07-2024	3 મહિના	4,000
4	27-07-2024	3 મહિના	3,000
5	07-08-2024	1 મહિનો	3,600
6	15-08-2024	2 મહિના	4,800

- 4 ડભોઈના રેલવે સ્ટેશનની પુનઃ સ્થાપના કરવામાં આવે છે. તેની જૂની પડતર ₹ 10,00,000 હતી. તેની પુનઃ સ્થાપના ₹ 24,00,000ની કિંમતે કરવામાં આવે છે. પડતરમાં માલસામાન, મજૂરી અને પરોક્ષ ખર્ચનું પ્રમાણ 5 : 3 : 2 હતું. મૂળ બાંધકામ થયું હતું તેની સરખામણીમાં માલસામાનમાં 20%, મજૂરીમાં 10% અને પરોક્ષ ખર્ચમાં 5%નો વધારો થયો છે.

₹ 50,000ની કિંમતનો જૂનો માલસામાન નવા બાંધકામમાં વપરાયો છે. જેનો સમાવેશ ₹ 24,00,000માં થતો નથી. જૂના માલસામાનના વેચાણના ₹ 30,000 ઉપજ્યા. જૂના રેલવે સ્ટેશન કરતા ₹ 8,00,000ના ખર્ચે એક વધારાનું પ્લેટફોર્મ બાંધવામાં આવ્યું હતું.

ઉપરની માહિતી પરથી ખર્ચનું વર્ગીકરણ કરી આમનોંધ લખો.

અથવા

- 4 'સાગર' જહાજ તા. 19-10-2024ના રોજથી તા. 31-12-2024 સુધીના ત્રણ માસ દરમિયાન દિવથી દમણ એક વળતી સફર પૂરી કરી હતી. જેની માહિતી નીચે મુજબ છે :

ખર્ચા	રકમ (₹)	આવક	રકમ (₹)
પગાર	21,000	નુર	
ચુકવેલ વ્યાજ	200	ભાડું	80,000
વીમો	2,800	વળતા	1,22,000
બંદરના ખર્ચા	2,800	પેસેન્જર	
મજૂરી	6,000	ભાડું	12,000
કેપ્ટનના ખર્ચા	1,800	વળતા	600
ડીસ્પેચ મની	400	ટપાલ ભાડું	200
વહીવટી ખર્ચા (વાર્ષિક)	10,000		
વહાણનું વીમા પ્રીમિયમ (વાર્ષિક)	6,000		

બળતણની માહિતી :

વિગત	કોલસો	સ્ટોર્સ
શરૂનો સ્ટોક	4,000	2,000
ખરીદી	30,000	12,000
અન્ય વહાણને આપ્યા	2,000	2,000
આખર સ્ટોક	10,000	10,000

વધારાની માહિતી :

- (1) વહાણની કિંમત ₹ 2,00,000 છે. તેના પર વાર્ષિક 10% લેખે મૂળકિંમત પર ઘસારો ગણવાનો છે.
- (2) ખરેખર વળતાની સફરનું પેસેન્જર ભાડું ₹ 2,600 છે, પરંતુ ₹ 2,000 ભૂલથી વળતાના નૂરમાં ગણાયેલ છે.
- (3) કેપ્ટનને કમિશન ₹ 2,000 આપવાનું છે.
- (4) એગ્રેસ કમિશન પ્રાઈમેજ સહિતના નૂર પર જતા 6% અને વળતા 5% ગણવામાં આવે છે.
- (5) પ્રાઈમેજ નૂર પર 2% લેખે મળેલ છે.
- (6) મેનેજરને ₹ 2,000 કમિશન આપ્યા બાદ રહેતા નફામાંથી 20% નફો સમારકામ અનામત ખાતે લઈ જવાનો છે.

ઉપરની માહિતી પરથી સફર (voyage) ખાતું તૈયાર કરો.

5 યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.

10

- (1) અસીલો વતી ચૂકવેલ પરચુરણ ખર્ચ ₹ 9,000 અને અસીલ વતી ચૂકવેલ અન્ય ખર્ચ ₹ 300નો સમાવેશ ઓફિસ ખર્ચમાં સમાવેલ છે. એક અસીલ પાસેથી પરચુરણ ખર્ચ પેટે ₹ 150 મળેલ તેનો સમાવેશ અસીલ એડવાન્સ ખાતામાં થયેલ છે. અસીલ વતી થયેલ પરચુરણ ખર્ચ :

(A) ₹ 8,800 ગણાશે	(B) ₹ 9,150 ગણાશે
(C) ₹ 9,300 ગણાશે	(D) ₹ 9,200 ગણાશે

- (2) તા. 31-12-2022ના રોજ તૈયાર થયેલ કાર્યું સરવૈયું આર્ટિકલ ક્લાર્ક પ્રીમિયમ ₹ 18,000 દર્શાવે છે. જે તા. 1-1-2020ના રોજ 6 વર્ષ માટે મળેલ છે. તા. 31-12-2020ના રોજ પૂરા થતા વર્ષના નફા-નુકસાન ખાતે જમા કરવાની આવક :

(A) ₹ 3,500 ગણાશે	(B) ₹ 4,500 ગણાશે
(C) ₹ 3,000 ગણાશે	(D) ₹ 3,750 ગણાશે

- (3) કરાર વખતે ચુકવ્યા ₹ 7,000. વ્યાજનો વાર્ષિક દર 10%, ચાર વાર્ષિક હપ્તાઓ અનુક્રમે ₹ 7,800, ₹ 6,200, ₹ 4,700 અને ₹ 3,300 ચુકવ્યા. ચંત્રની રોકડ કિંમત શોધો.
- (A) ₹ 21,000 (B) ₹ 22,000
(C) ₹ 14,800 (D) ₹ 25,000
- (4) નીચે પૈકી કઈ પદ્ધતિ હેઠળ વેચાણમાં ખરીદનાર હપ્તાની રકમ ચૂકવવામાં કસૂર કરે તો વેચનાર મિલકત પરત મેળવી શકે છે?
- (A) રોકડ પદ્ધતિ (B) જંગડ પદ્ધતિ
(C) હપ્તા પદ્ધતિ (D) ભાડે ખરીદ પદ્ધતિ
- (5) પુનઃસ્થાપનાના હિસાબોમાં વધારાની મિલકતના બાંધકામ અંગેનું ખર્ચ _____ ગણાય છે.
- (A) મૂડી ખર્ચ (B) રોકાણ ખર્ચ
(C) મહેસૂલી ખર્ચ (D) પરચુરણ ખર્ચ
- (6) પડતરમાં માલસામાન અને મજૂરીનું પ્રમાણ 3:2 અને મજૂરી અને અન્ય ખર્ચનું પ્રમાણ 3:2 હોય તો એકંદરે માલસામાન, મજૂરી અને અન્ય ખર્ચનું પ્રમાણ કેટલું?
- (A) 3:2:1 (B) 6:3:2
(C) 9:6:4 (D) 5:7:2
- (7) એડ્રેસ કમિશન કઈ રકમ પર ગણાય?
- (A) નૂર (B) પ્રાઈમેજ
(C) નૂર + પ્રાઈમેજ (D) નૂર + પ્રાઈમેજ + પેસેજ મની
- (8) મેનેજરને કમિશન પહેલાનો નફો ₹ 2,20,000, મેનેજરનું કમિશન (કમિશન બાદના) નફાના 10% લેખે શોધો.
- (A) ₹ 22,000 (B) ₹ 20,000
(C) ₹ 21,000 (D) ₹ 18,000

(9) સરેરાશ પાક્યા તારીખ શોધવા માટે _____ તારીખના આધારે દિવસોની ગણતરી કરવામાં આવે છે.

- (A) હૂંડી લખ્યા તારીખ (B) શૂન્ય તારીખ
(C) પાક્યા તારીખ (D) ઉપરની બધી જ

(10) ચાલુ ખાતું એ _____ પ્રકારનું ખાતું છે.

- (A) વ્યક્તિ ખાતું (B) ઉપજ ખર્ચ ખાતું
(C) મિલકત ખાતું (D) ઉપરમાંથી એકપણ નહિ

AX-431019-G

Seat No. _____

B. Com. (Sem. I) Examination

December – 2024

BCM23VA101 : Indian Knowledge System-1
(New Course)

Time : 1 Hour]

[Total Marks : 25

1 (अ) भारतीय ज्ञान परंपरा अटले शुं ? तेनी कोर्ष पण पांय लाक्षशिकताओ 10
अंगे यर्था करो.

अथवा

(ब) कोर्ष पण बे टूंक नोंध लणो :

- (१) भारतीय ज्ञान परंपराओनुं वर्गीकरण.
- (२) प्राचीन भारतीय ज्ञान परंपरानुं वर्तमान समयमां महत्व.
- (३) भारतीय ज्ञान परंपरानो व्याप अने विकासनी तको.
- (४) तमने गमता काव्य अथवा लजनमां भारतीय ज्ञान परंपरानुं सत्व.
(दा.त. नरसिंहना “वैष्णव जन तो तेने रे कहीये” मां रहेला
भारतीय ज्ञान परंपराना मूणभूत आदर्शो).

2 (अ) भारतीय दर्शन शास्त्र अटले शुं ? आलेष द्वारा तेनी विविध शाखाओ 10
वर्णवो.

अथवा

(ब) कोर्ष पण बे टूंकनोंध लणो :

- (१) विदुर नीति
- (२) कौटिल्यनुं अर्थशास्त्र
- (३) प्राचीन भारतमां अर्थशास्त्रनो विकास
- (४) महर्षि वेद व्यास

AX-431019-G]

1

[Contd...

3 યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો :

5

- (1) _____ ઋષિનું પ્રાચીન યોગશાસ્ત્રમાં મહત્વનું પ્રદાન છે.
(a) ભૃગુ (b) રામદેવ (c) પતંજલિ
- (2) _____ ગ્રંથોનો જૈન ધર્મમાં સમાવેશ થયેલ છે.
(a) પીટક (b) આગમ (c) ગુરુ ગ્રંથસાહેબ
- (3) કઠોપનિષદમાં યમરાજ સાથે _____ નો સંવાદ આવે છે.
(a) નચિકેતા (b) વરુણ (c) ઈન્દ્ર
- (4) આર્યભટ્ટ ઋષિનો _____ શાસ્ત્રમાં સિંહફાળો છે.
(a) અર્થ (b) ન્યાય (c) ખગોળ
- (5) ગીતામાં _____ શ્લોક સંખ્યા છે.
(a) 700 (b) 750 (c) 800

AV-431014

Seat No. _____

B. Com. (Sem. I) Examination

December – 2024

BCM23AE101 : Business English - I

(New Course)

Time : 1 Hours]

[Total Marks : 25

- 1 Write a note on Business English and its scope in the global business world. **5**

OR

Discuss the difference between General English and Business English.

- 2 Draft an Email as a shop owner to the Sales Manager of the company of readymade garments for their recent catalogue and price list. **5**

OR

Draft an Email as a sales manager of the machine tools company to the customer sending him recent catalogue and price list with terms and conditions.

OR

Draft an email to Morbi Ceramics, Morbi for placing an order for a few specific crockery items.

- 3 (A) Answer any **six** questions of the following : **6**
- (1) Where did Shantanu spend his childhood ?
  - (2) What did Shantanu begin to do in his college days ?
  - (3) What was the first business idea that Shantanu came up with after his graduation from IIMA ?
  - (4) What are the two questions that Shantanu feels every entrepreneur should ask himself ?
  - (5) What advice does Shantanu give to the young entrepreneurs ?
  - (6) From where did Chander Baljee complete his BCOM ?
  - (7) What did Chander Balje do after completing his education ?
  - (8) What happened when The Royal Orchid Hotel was finally launched ?
  - (9) What is the education of Chander Baljee's sons ?
  - (10) What advice does Chander Baljee give to entrepreneurs?

- (B) (I) Identify the parts of speech from the following sentences : 3
- (1) Riya is a regular student.
  - (2) Chander is a great entrepreneur.
  - (3) He writes beautifully.
- (II) Fill in the blanks with proper forms of verbs. 3
- (1) The sun _____ in the east. (rose, rises, has risen)
  - (2) Shilpa _____ to USA last year. (go, gone, went)
  - (3) She _____ just _____ the campus. (have....left, has..... left, had....left)
- (III) Fill in the blanks with proper auxiliaries : 3
- (1) She _____ speak five languages. (should, can, might)
  - (2) You _____ follow the rules and regulations of this campus. (might, may, must)
  - (3) We _____ plant more and more trees to save our planet. (can, may, should)
-

AW-431018-G

Seat No.

941

B. Com. (Sem. I) Examination

December - 2024

**BCM23SE103 : Mind Management
(New Course)**

Time : 1 Hours]

[Total Marks : 25

સૂચના : દરેક પ્રશ્નોના જવાબો આપવા ફરજિયાત છે.

1 ભાવનાત્મક અશાંતિ (ક્રોધ, ઈર્ષ્યા, વાસના, લોભ વગેરે)ના કારણો અને ઉપચાર સમજાવો. 10

અથવા

1 કાર્યક્ષમતા, સર્જનાત્મક અને કાર્યમાં શ્રેષ્ઠતા દ્વારા મનનું વ્યવસ્થાપન સમજાવો. 10

2 મનોભાર (તણાવ) ઘટાડનારા યોગ, પ્રાણાયામ, ધ્યાન અને શ્વાસોચ્છવાસની પદ્ધતિઓની સમજૂતી આપો. 10

અથવા

2 ગાર્ડનરનું બુદ્ધિ અંગેનું બહુવિધ મોડલ સમજાવો. 10

3 બહુ વિકલ્પવાળા પ્રશ્નો (સાચા જવાબ માટે ચાર વિકલ્પ પૈકી કોઈ એક વિકલ્પ પસંદ કરો) 5

(1) મહર્ષિ પતંજલિના મતે મનને વ્યવસ્થિત કરવાની પ્રાથમિક પદ્ધતિ કઈ છે?

(A) શારીરિક કસરત (B) ધ્યાન અને યોગ

(C) તંદુરસ્ત આહાર લેવો (D) સામાજિકરણ

(2) માર્ઈન્ડફુલનેસનો અભ્યાસ કરવાથી શું ફાયદો થાય છે?

(A) ચિંતામાં વધારો

(B) ધ્યાન અને એકાગ્રતામાં સુધારો કરવો

(C) સ્વ-જાગૃતિમાં ઘટાડો

(D) તણાવમાં વધારો

- (3) ગુસ્સાને નિયંત્રિત કરવામાં કઈ માર્ઈન્ડકુલનેસ ટેકનિક મદદરૂપ થઈ શકે?
- (A) ક્રોધને અવગણવો (B) ઊંડા શ્વાસ લેવાની કસરત
(C) ચીસો પાડવી (D) દ્વેષભાવ રાખવો
- (4) Del Pe's 5 પ્રકારની બુદ્ધિમત્તામાંથી નીચેનામાંથી કયું નથી?
- (A) જન્મજાત (B) લાગણીશીલ
(C) નક્કર માનસિક (D) સામાજિક
- (5) સાયકોમેટ્રિક ટેસ્ટિંગનો ઉપયોગ શેના માટે થાય છે?
- (A) ભૌતિક શક્તિનું માપન
(B) માનસિક ક્ષમતાઓ અને વ્યક્તિત્વના લક્ષણોનું મૂલ્યાંકન કરવું
(C) આહારની ટેવોનું મૂલ્યાંકન કરવું
(D) એથલેટિક પ્રભાવની ચકાસણી કરવા માટે
-

AU-431009-G

Seat No. 947

B. Com. (Sem-I) Examination

December - 2024

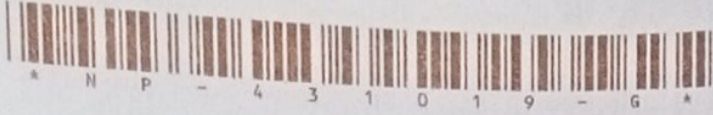
**BCM23MD101 : Entrepreneurship Development-I
(New Course)**

Time : 2 Hours]

[Total Marks : 50

- 1 ઉદ્યોગસાહસિકતાનો અર્થ આપી ઉદ્યોગસાહસિકતાના તત્ત્વો જણાવો. 10
અથવા
- 1 ઉદ્યોગસાહસિકતાને અસર કરતા પરિબલો ટૂંકમાં વર્ણવો. 10
- 2 વ્યાપાર ગૃહો એટલે શું? ભારતમાં વ્યાપાર ગૃહોની ભૂમિકા જણાવો. 10
અથવા
- 2 ટૂંકનોંધ લખો : સ્ટેન્ડ અપ ઈન્ડિયા 10
- 3 ઉદ્યોગસાહસિકતા નિવસનતંત્ર એટલે શું? ઉદ્યોગસાહસિકતા નિવસનતંત્ર માટે સરકારની ભૂમિકા સમજાવો. 10
અથવા
- 3 ટૂંકનોંધ લખો : સ્ટાર્ટ અપ ફાઈનાન્સ 10
- 4 યોજનાનો અહેવાલ એટલે શું? યોજનાના અહેવાલના જુદા-જુદા પાસાઓ જણાવો. 10
અથવા
- 4 સાધનોના એકત્રીકરણનો અર્થ જણાવી સ્ટાર્ટ અપ માટે વિવિધ સાધનોનું એકત્રીકરણ સમજાવો. 10
- 5 યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો. 10
(1) એક વ્યક્તિ જે નવો ધંધો શરૂ કરે છે અને તેનું સંચાલન કરે છે તેને _____ તરીકે ઓળખવામાં આવે છે.
(A) નેતા (B) સંચાલક
(C) વ્યવસાયિક (D) ઉદ્યોગસાહસિક
- (2) _____ ના મત મુજબ નવપ્રવર્તન એ ઉદ્યોગસાહસિકની મહત્વની લાક્ષણિકતા છે.
(A) પીટર ડ્રુકર (B) જોસેફ શુમ્પીટર
(C) કેન્ટિલિયન (D) જે. બી. સે

- (3) જેમાં મોટાભાગની માલિકી અને નિયંત્રણ એક જ કુટુંબમાં રહેલું હોય તે ધંધાનું વર્ણન કરવા માટે કયો શબ્દ વપરાય છે?
- (A) સંયુક્ત સાહસ (B) જાહેર નિગમ
(C) કૌટુંબિક વ્યવસાય (D) ઉપરોક્ત તમામ
- (4) હાલમાં રિલાયન્સ ગ્રુપના ચેરમેન _____ છે.
- (A) ધીરુભાઈ અંબાણી (B) ગૌતમ અદાણી
(C) અનંત અંબાણી (D) મુકેશ અંબાણી
- (5) એન્જલ ઈન્વેસ્ટર્સ ઉદ્યોગસાહસિકને ક્યારે મૂડી પૂરી પાડે છે?
- (A) આરંભમાં (B) દેવામાં
(C) નિકાસ માટે (D) ઉપરોક્ત તમામ
- (6) SEZનું પૂરું નામ _____.
- (A) Special Entrepreneur Zone
(B) Separate Entrepreneur Zone
(C) Special Economic Zone
(D) Separate Economic Zone
- (7) ફીજીબીલીટી અભ્યાસ _____ ના સ્વરૂપમાં રજૂ કરવામાં આવે છે.
- (A) યોજનાનો વિચાર (B) યોજનાનું પત્રક
(C) યોજનાનું વિશ્લેષણ (D) યોજનાનો અહેવાલ
- (8) ખર્ચ લાભ વિશ્લેષણ શું દર્શાવે છે?
- (A) શ્રમિકોની સંખ્યા (B) થયેલું મૂડીરોકાણ
(C) નિકાસનું પ્રમાણ (D) ચોક્કસ પ્રોજેક્ટ શક્ય છે કે નહિ?
- (9) સંસાધનો કયું કાર્ય કરે છે?
- (A) માનવ જરૂરિયાત સંતોષે છે (B) આયાત નિકાસ કરે છે
(C) દેવું ચૂકવે છે (D) આયોજનનું ઘટક છે
- (10) ખોવાયેલા કરારથી કંપનીને _____ નુકસાન થાય છે.
- (A) આવકમાં વધારો થાય
(B) નિકાસ ઘટે
(C) સમય અને નાણાંનો વ્યય થાય
(D) વેચાણ ઘટે

NP-431019-G

Seat No. _____

B. Com. (Sem.-I) Examination

January - 2024

BCM23VA101 : Indian Knowledge System
(New Course)

Time : 1 Hours]

[Total Marks : 25

- સૂચના : (1) જમણી તરફની સંખ્યા કુલ ગુણ દર્શાવે છે.
(2) નક્કી કરેલ વિકલ્પ સ્પષ્ટ જણાવો.
(3) દરેક પ્રશ્ન ફરજિયાત છે.

- 1 વિધાન સમજાવો : “પરંપરાગત જ્ઞાન ખૂબ મહત્વનું છે પરંતુ આજના આધુનિક 10
સમયમાં પરંપરાગત જ્ઞાન મેળવવું પડકારનજક છે.”

અથવા

- 1 ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે બે) 10
(1) વૈદિક જ્ઞાન પદ્ધતિ અને હિન્દુ ફિલોસોફિકલ જ્ઞાન પદ્ધતિ
(2) બૌદ્ધ જ્ઞાન પદ્ધતિ અને જૈન જ્ઞાન પદ્ધતિ
(3) આયુર્વેદિક જ્ઞાન પદ્ધતિ અને પ્રાચીન ભારતની સાહિત્યિક જ્ઞાન પદ્ધતિ
(4) પ્રાચીન ભારતીય ગાણિતિક જ્ઞાન પદ્ધતિ અને ખગોળશાસ્ત્રીય જ્ઞાન પદ્ધતિ

- 2 પ્રાચીન ભારતમાં યોગના સ્થાપક કોને ગણવામાં આવે છે? તે ઋષિનું યોગદાન 10
વિગતવાર સમજાવો.

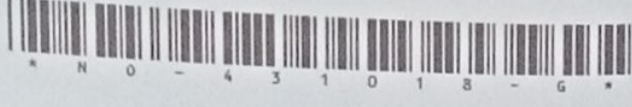
અથવા

- 2 નીચેના વિશે ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે બે) 10
(1) મનુસ્મૃતિમાંથી આર્થિક વિચારો અને વ્યાવસાયિક શિક્ષણ.
(2) મહાભારતમાંથી આર્થિક શિક્ષણ.
(3) કૌટિલ્યની યાજ્ઞક્ય નીતિમાંથી આર્થિક બોધ.
(4) “શુકનીતિ”માંથી આર્થિક વિચારો.

3 योग्य विकल्प पसंद करो :

5

- (1) 'महाभारत' महाकाव्यना रचयिता कोश हता?
 (अ) महर्षि कणाद (ब) विष्णुगुप्त
 (क) महर्षि वेदव्यास (द) स्वामी योगानंद
- (2) संस्कृत साहित्यमां 'कादम्बरी'ना रचयिता कोश हता?
 (अ) कवि कालीदास (ब) आर्यभट्ट
 (क) नागार्जुन (द) भाषाभट्ट
- (3) संस्कृत व्याकरणमां सौथी वधु नोंधपात्र प्रदान करनार.
 (अ) याज्ञक्य (ब) पाणिनी
 (क) कपिलमुनि (द) ऋषि पराशर
- (4) भारतमां परंपरागत दवा पद्धति आयुर्वेदना स्थापक
 (अ) चरक (ब) सुश्रुत
 (क) महर्षि पतंजलि (द) धनवन्तरी
- (5) याज्ञक्यनुं सौथी महत्त्वनुं कार्य कयुं हतुं?
 (अ) नीतिशास्त्र (ब) याज्ञक्य नीति
 (क) नाट्यशास्त्र (द) व्याकरणशास्त्र

Seat No. _____

NO-431018-G

B. Com. (Sem. I) Examination

January - 2024

BCM23SE103 : Mind Management

(Skill Enhancement Course-3)

(New Course)

Time : 1 hours]

[Total Marks : 25

- 1 સમજાવો કે કેવી રીતે માઈન્ડ મેનેજમેન્ટ કાર્યક્ષમતા, સર્જનાત્મકતા અને કાર્યસ્થળ પર શ્રેષ્ઠતા વધારવામાં મદદરૂપ થઈ શકે છે? 10
- અથવા
- (A) મહર્ષિ પતંજલિ દ્વારા વર્ણવેલ મનના વિવિધ મોડ્યુલેશન સંક્ષિપ્તમાં સમજાવો. 5
- (B) ભાવનાત્મક તકલીફ/ઉથલપાથલ (emotional distress/turmoil)ના કારણો સમજાવો. 5
- 2 માઈન્ડફુલનેસનો અર્થ આપી તેના વિવિધ ઘટકો તેમજ ફાયદા જણાવો. 10
- અથવા
- 2 ગાર્ડનરની બહુવિધ બુદ્ધિ (મલ્ટીપલ ઈન્ટેલિજન્સ)નો સિદ્ધાંત સમજાવો. 10
- 3 બહુવિધ પસંદગીના પ્રશ્નો. (કોઈપણ પાંચ) 5
- (1) ભાવનાત્મક બુદ્ધિ _____ દ્વારા વર્ગીકૃત કરી શકાય છે.
- (A) સમસ્યા હલ કરવામાં નિપુણતા
- (B) વધુ સારા આંતરવ્યક્તિત્વ સંબંધ
- (C) ઉચ્ચ અમૂર્ત વિચારવાની ક્ષમતા
- (D) ગુડ સેન્સ ઓફ હ્યુમર

- (2) તણાવનું સંચાલન કરવાની મુખ્ય ચાવી છે -
- (A) તાણના ચિહ્નોને ઓળખવા અને સમજવું
 (B) તણાવના સ્રોતોની ઓળખ
 (C) આપણે શું નિયંત્રિત કરી શકીએ અને શું ન કરી શકીએ તે ઓળખવું
 (D) ઉપરોક્ત તમામ
- (3) _____ કૌશલ્યો તણાવની અસરોનું સંચાલન કરવા માટે ખૂબ જ મહત્વપૂર્ણ છે.
- (A) આંતરવૈયક્તિક કુશળતા (B) સમય વ્યવસ્થાપન
 (C) સંવાદ (કોમ્યુનિકેશન) (D) સમસ્યા ઉકેલવી
- (4) નીચેનામાંથી કયા તણાવના મૂળ સ્રોત છે?
- (A) પર્યાવરણ (B) સામાજિક તણાવ
 (C) શારીરિક (D) ઉપરોક્ત તમામ
- (5) પોતાની જાતને સમજવાની અને પોતાના વિચારો, લાગણીઓ, ભાવનાઓ, હેતુઓને જાણવાની ક્ષમતા કહેવાય છે.
- (A) મ્યુઝિકલ ઈન્ટેલિજન્સ (B) અવકાશી બુદ્ધિ
 (C) આંતરવ્યક્તિત્વ બુદ્ધિ (D) સામાજિક બુદ્ધિ
- (6) નીચેનામાંથી કયું સમય વ્યવસ્થાપન કૌશલ્યમાં સમાવિષ્ટ નથી?
- (A) સારી રાતની ઊંઘ લેવી (B) વિલંબિતા
 (C) ખાલી સમય હોવો (D) લચીક (ફ્લેક્સિબલ) બનવું

Seat No.....

B.Com. (New) - Sem. I Examination
December-2023
BCM23MD104 – Finance For Everyone

[Max. Marks: 50

Time: 2 Hours]

સૂચના : દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

પ્રશ્ન : 1 નાણાંકીય આયોજનનો અર્થ આપી તેનું મહત્વ સમજાવો.
અથવા

પ્રશ્ન : 1 (અ) નાણાંકીય આયોજનની પ્રક્રિયા વર્ણવો.

(બ) પુરાંતવાળું બજેટ અને ખાધવાળું બજેટ સમજાવો.

પ્રશ્ન : 2 બેન્ક દ્વારા પૂરી પાડવામાં આવતી વિવિધ પ્રોડક્ટ્સ અને સેવાઓ અંગે સમજૂતી આપો.
અથવા

પ્રશ્ન : 2 બેન્ક દ્વારા પૂરી પાડવામાં આવતી વિવિધ પ્રકારની લોનો ટૂંકમાં સમજાવો.

પ્રશ્ન : 3 બેન્ક દ્વારા પૂરી પાડવામાં આવતી નાણાં ઝડપથી ટ્રાન્સફર કરવાની પદ્ધતિઓ સમજાવો.
અથવા

પ્રશ્ન : 3 (અ) ઇલેક્ટ્રિક ક્લીયરિંગ સીસ્ટમ (ECS) અંગે સમજૂતી આપો.

(બ) બેકિંગને લગતી ફરિયાદો અને લોકપાલ સમજાવો.

પ્રશ્ન : 4 ભારતીય પોસ્ટ ઓફીસ દ્વારા પૂરી પાડવામાં આવતી લાંબાગાળાની બચત યોજના અંગે સમજૂતી આપો.
અથવા

પ્રશ્ન : 4 (અ) જીવન વીમા અંગે કામ કરતી વીમા કંપનીઓ દ્વારા અપાતી મુખ્ય વીમા પોલીસીના પ્રકારો ટૂંકમાં સમજાવો.

(બ) માનવ જીવનમાં હેલ્થ વીમા (Mediclaim Insurance)નું મહત્વ સમજાવો.

પ્રશ્ન : 5 યોગ્ય વિકલ્પની પસંદગી કરો :

(1) નીચેમાંથી નાણાંકીય આયોજન સાથે સંબંધ ધરાવે છે -

(અ) માનવ સંસાધન સંચાલન

(બ) માર્કેટિંગ વ્યૂહરચના

(ક) નાણાંકીય બાબતો અને બજેટ

(ડ) વ્યક્તિગત સંચાલન

(2) નાણાંકીય બજેટ -

(અ) એકમમાં રોકડ પ્રવાહની જાળવી રાખવા માટે જરૂરી છે.

(બ) ધંધાની સર્વગ્રાહી નાણાંકીય સંઘરતા જાળવવા જરૂરી છે.

(ક) એકમનું ધ્યેય નક્કી કરી અને તેણે સિધ્ધ કરવા માટે

(ડ) ઉપર આપેલ બધાજ

(3) KYC એટલે -

(અ) Know Your Customer

(બ) Know Your Career

(ક) Know Your Company

(ડ) Know Your Cash Balance

(4) ખાનગી ક્ષેત્રની બેંકોમાં કઈ બેંકોનો સમાવેશ થાય છે?

(અ) બરોડા ગ્રામીણ બેંક

(બ) યુનિયન બેંક ઓફ ઈન્ડિયા

(ક) એચ.ડી.એફ.સી બેંક

(ડ) ઉપરનામાંથી એકપણ નહિ

(5) RTGS એટલે-

(અ) Real Time Gorss Settlement

(બ) Real Transfer Gorss Settlement

(ક) Real Trade Gorss Settlement

(ડ) Real Time Gain Settlement

(6) NEFT માં વ્યવહારદીઠ મહત્તમ મર્યાદા કેટલી છે?

(અ) રૂ. 1,00,000

(બ) રૂ. 50,000

(ક) રૂ. 1,50,000

(ડ) કોઈ મર્યાદા નથી

(7) નીચેનામાંથી કઈ બચત યોજના પોસ્ટ ઓફીસ દ્વારા પૂરી પાડવામાં આવે છે?

(અ) રાષ્ટ્રીય બચત પત્ર

(બ) કિસાન વિકાસ પત્ર

(ક) સુકન્યા સમૃદ્ધિ યોજના

(ડ) આપેલ બધાજ

(8) e-money ઓર્ડર -

(અ) ઝડપી

(બ) અનુકૂળ

(ક) સરળતાથી ઉપયોગી

(ડ) આપેલ બધાજ

(9) વીમો એટલે -

(અ) બે પક્ષકારો વચ્ચે મૌખિક કરાર

(બ) બે પક્ષકારો વચ્ચે મૌખિક લેવડ-દેવડ

(ક) બે પક્ષકારો વચ્ચે લેખિત કરાર

(ડ) બે પક્ષકારો વચ્ચે સોદા અંગેનો કરાર

(10) મેડીકલેમ વીમો એટલે -

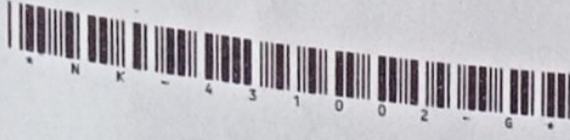
(અ) આગનો વીમો

(બ) દરિયાઈ વીમો

(ક) જીવન વીમો

(ડ) સ્વાસ્થ્યનો વીમો

27/12/2023

સચારે
Seat No. _____

NK-431002-G

B. Com. (Sem. I) Examination

December - 2023

BCM23MJ1A2 : Business Accounting - I

(New Course)

Time : 2 Hours]

[Total Marks : 50

- 1 A, B અને C 5:3:2ના પ્રમાણમાં નફો-નુકસાન વહેંચતા સોલિસિટરની પેઢીના ભાગીદારો છે. તેમની પેઢીનું તા. 31-3-2023ના રોજનું કાયું સરવૈયું નીચે મુજબ છે. 10

ઉધાર બાકી	₹	જમા બાકી	₹
પુસ્તકો	60,000	ખર્ચ પેટે એડવાન્સ	2,25,000
ઉપાડ	90,000	ફીની આવક	4,80,000
ટેલિફોન ખર્ચા	75,000	મૂડી	3,00,000
ભાડું	15,000	ફી અંગે અનામત (1-4-22)	1,95,000
વહીવટી ખર્ચા	45,000	શિખાઉ ઉમેદવારનું પ્રીમિયમ	2,10,000
રોકડ બેન્ક	2,70,000		
અન્ય ખર્ચા	1,05,000		
સાધનો	1,20,000		
વાન	1,80,000		
વાનના ખર્ચા	1,35,000		
વેતન	1,50,000		
ફી અંગનો દેવાદારો	1,65,000		
	14,10,000		14,10,000

વધારાની માહિતી :

- (1) શિખાઉ ઉમેદવારને તા. 1-4-2018થી પાંચ વર્ષ માટે રાખેલ છે.
  - (2) અસીલો વતી કરેલ ખર્ચ ₹ 15,000 વહીવટી ખર્ચ ખાતે લખાયેલ છે.
  - (3) અધૂરું કામ ₹ 90,000.
  - (4) ઉપાડનું પ્રમાણ A, B, C વચ્ચે 6:4:2 છે.
  - (5) મૂડી નફા-નુકસાનના પ્રમાણમાં લાવેલ છે.
  - (6) વાન પર - 25%, સાધનો પર 10% અને પુસ્તકો પર 5% ઘસારા ગણો.
- ઉપરની માહિતી પરથી ફર્મની પુસ્તકોમાં વાર્ષિક હિસાબો તૈયાર કરો.

અથવા

- 1 મિ. દિલીપસિંહ ચાર્ટડ એકાઉન્ટન્ટ છે. તેમનું 31 માર્ચ, 2022ના રોજનું કાર્યું 10 સરવૈયું નીચે મુજબ છે:

ઉધાર બાકી	₹	જમા બાકી	₹
પુસ્તકો	25,000	અસીલોનાં ખાતાં	12,500
દેવાદારો	10,000	લોન	25,000
સ્ટેશનરી ખર્ચ	5,000	અસીલ પરચૂરણ ખર્ચ	
બેન્ક રોકડ	25,000	ખાતાવહી	5,000
અસીલોનાં ખાતાં	40,000	મૂડી	2,50,000
પગાર	30,000	મળેલ ફી	2,00,000
ઓફિસ વીજળી	5,000		
કમ્પ્યુટર ખરીદા (તા. 1-10-21)	25,000		
ફર્નિચર	25,000		
ટપાલ ખર્ચ	1,500		
મેગેઝિન	3,500		
વહીવટી ખર્ચ	20,000		
વાન	67,500		
મકાન	2,00,000		
જીવન વીમા પ્રીમિયમ	10,000		
	4,92,500		4,92,500

વધારાની માહિતી :

- (1) અસીલો વતી કરેલ ખર્ચ ₹ 1,500 વહીવટી ખર્ચમાં ગણાય છે.
  - (2) એક અસીલ પાસેથી ₹ 3,500 પરચૂરણ ખર્ચ પેટે મળેલા તેનો સમાવેશ અસીલ એડવાન્સ ખાતામાં થયો છે.
  - (3) કમ્પ્યુટર પર 5%, મકાન પર 5%, ફર્નિચર પર 5% ઘસારો ગણવાનો છે.
  - (4) બાકી મેળવવાની ફી ₹ 25,000.
- રોકડના ધોરણે વાર્ષિક હિસાબો તૈયાર કરો.

- 2 શ્રી મહેશ તા. 1લી એપ્રિલના રોજ શ્રી કેયુરભાઈ પાસેથી ભાડે-ખરીદ 10
પદ્ધતિથી એક યંત્રની ખરીદ કરી. તેણે ખરીદી વખતે ₹ 15,000 ચૂકવ્યા. તેણે
બાકીની રકમ દર વર્ષને અંતે તા. 31મી માર્ચના રોજ રોકડ કિંમત પર 10%
પ્રમાણે વ્યાજ સહિતના નીચે દર્શાવેલા રકમના ચાર હપતામાં ચૂકવી:
₹ 32,000, ₹ 24,500, ₹ 17,500 અને ₹ 11,000. ઘટતી જતી બાકીની પદ્ધતિ
પ્રમાણે તેણે યંત્ર પર 10% લેખે ઘસારો કાપ્યો.
શ્રી મહેશના ચોપડામાં યંત્રનું ખાતું, મી. કેયુરનું ખાતું અને ત્રીજા વર્ષના અંતે તેના
પાકા સરવૈયામાં યંત્ર કેવી રીતે દર્શાવવામાં આવશે તે બતાવો.

અથવા

- 2 શ્રી સાગરે તા. 1-1-2020ના રોજ વંદનાબેન પાસેથી એક યંત્ર ભાડે ખરીદ 10
પદ્ધતિથી ખરીદ્યું. આ અંગેની શરતો નીચે મુજબ હતી:
- (1) રોકડ કિંમત ..... ₹ 3,20,000
  - (2) તા. 1-1-2020ના રોજ ચૂકવેલ રકમ..... ₹ 1,20,000
  - (3) તા. 31-12-2020ના રોજ ચૂકવેલ રકમ..... ₹ 1,00,000
  - (4) તા. 31-12-2021ના રોજ ચૂકવેલ રકમ..... ₹ 72,000
  - (5) તા. 31-12-2022ના રોજ ચૂકવેલ રકમ..... ₹ 66,000
  - (6) વ્યાજનો દર વાર્ષિક 10% લેખે.
  - (7) દર વર્ષે મૂળકિંમત ઉપર 10% લેખે ઘસારો કાપવાનો છે.

બંને પક્ષકારો શ્રી સાગર અને વંદનાબેનના ચોપડામાં જરૂરી ખાતાઓ તૈયાર કરો.

- 3 નીચેની માહિતી પરથી શ્રી અજયે કાજોલને તા. 1-8-2023ના રોજ મોકલવાનું 10 ચાલું ખાતું તૈયાર કરો:

તારીખ	વિગત	₹
માર્ચ 1	કાજોલ પાસે લેણા	26,000
માર્ચ 17	કાજોલને કરેલ વેચાણ	2,000
એપ્રિલ 1	કાજોલ પાસેથી મળેલ રોકડ	25,000
એપ્રિલ 19	કાજોલને કરેલ વેચાણ	36,000
એપ્રિલ 30	કાજોલને કરેલ વેચાણ	25,000
મે 1	કાજોલ પાસેથી મળેલ રોકડ	20,000
મે 1	કાજોલ પાસેથી મળેલ ચેક	15,000
જૂન 22	કાજોલ પાસેથી કરેલ ખરીદી	1,000
જુલાઈ 12	કાજોલને કરેલ વેચાણ	700
ઓગષ્ટ 14	કાજોલ પાસેથી મળેલ રોકડ	2,500

ફોરવર્ડ (સર) પદ્ધતિએ વ્યાજ 10% લેખે ગણાય છે.

અથવા

- 3 બકુલભાઈએ નીચે મુજબ ચાર હુંડીઓ શશીકાંત પર લખેલી છે: 10

- (1) તા. 16-5-2023ના રોજ લખેલી 2 માસની હુંડી ₹ 400.
- (2) તા. 6-6-2023ના રોજ લખેલી 1 માસની હુંડી ₹ 250.
- (3) તા. 7-7-2023ના રોજ લખેલી 2 માસની હુંડી ₹ 500.
- (4) તા. 14-7-2023ના રોજ લખેલી 3 માસની હુંડી ₹ 350.

જો શશીકાંતે ₹ 1,500 પૂરા તા. 25મી સપ્ટેમ્બરે રોજ ચૂકવ્યા હોય તો તેમણે વ્યાજ સાથે કેટલી રકમ ચૂકવવી પડી હશે? વ્યાજનો દર વાર્ષિક 10% ગણવામાં આવે છે.

- 4 સુરતની એક કાપડની કંપનીએ કારખાનાનો એક ભાગ ₹ 8,00,000ના ખર્ચે 10 બાંધકામ કરવાનું નક્કી કર્યું. તોડી પાડવામાં આવેલ કારખાનાના ભાગની મૂળ કિંમત ₹ 4,00,000 હતી. જૂના માલસામાનના સાધનના ₹ 40,000 ઉપજ્યા છે અને ₹ 20,000ની કિંમતનો જૂનો માલસામાન નવા બાંધકામમાં ઉપયોગમાં લીધેલ છે. જેનો ઉપરોક્ત જણાવેલ ₹ 8,00,000માં સમાવેશ થતો નથી. હાલમાં મજૂરી, માલસામાન અને અન્ય ખર્ચની કિંમત કારખાનાના જૂના ભાવની કિંમત કરતા અનુક્રમે 5%, 10% અને 15% વધી છે. પહેલા અને અત્યારે માલસામાન, મજૂરી અને અન્ય ખર્ચ વચ્ચેનું પ્રમાણ 10:6:4 છે.
- કાપડની માંગ વધવાને કારણે ₹ 2,40,000ના ખર્ચે કારખાનાની મૂળ લંબાઈ કરતા 25% વધારો કરવાનું નક્કી કરેલ છે.
- ઉપરની માહિતી પરથી મૂડી ખર્ચ, મહેસૂલ ખર્ચની ગણતરી કરી, જરૂરી આમનોંધ અને પુનઃસ્થાપના ખાતું તૈયાર કરો.

અથવા

- 4 નીચે આપેલ માહિતી પરથી જહાજ 'કેટરીના'નું ખાતું તૈયાર કરો: 10
- (1) સફરનો સમય : તા. 11-7-2023 થી તા. 22-9-2023 (બંને દિવસો સહિત).
- (2) આવક : જતાં - 1000 ટન કોલસો, ટન દીઠ ₹ 90 લેખે તથા મુસાફર ભાડું ₹ 10,000.
આવતાં - 1000 ટન અનાજ, ટન દીઠ ₹ 120 લેખે તથા ટપાલભાડું ₹ 11,000.
- (3) ખર્ચા:
બંદર ખર્ચ	₹ 13,060
પગાર (વાર્ષિક).....	₹ 70,000
નૂરનો વીમો નૂરના	2% લેખે
મરામત ખર્ચ	₹ 5,000
બળતણ ખર્ચા : શરૂનો સ્ટોક	₹ 1,000
ખરીદી	₹ 7,000
આખરનો સ્ટોક.....	₹ 2,080
બીજા વહાણને બળતણ આપ્યો.....	₹ 2,100

(4) અન્ય વિગતો :

(i) પ્રાઈમેજ નૂરના 10% લેખે.

(ii) મરામત અનામત ₹ 3,000.

(iii) એડ્રેસ કમિશન :

જતાં નૂર પર 4%

આવતા નૂર પર 5%

(iv) જહાજ 10 વર્ષ પહેલા ખરીદવામાં આવ્યું હતું. તેની મૂળ કિંમત દર વર્ષે 5% લેખે સરખા હપતા પદ્ધતિથી ઘસારો કાપવામાં આવેલો. તા. 1-1-2023ના રોજ તેની ચોપડે કિંમત ₹ 5,00,000 હતી. ચાલુ વર્ષે એ જ દરે ઘસારો કાપવાનો છે.

(v) જહાજના વીમાનું પ્રીમિયમ વહાણની મુળ કિંમતના 4% લેખે છે.

(vi) મેનેજરને તેના કમિશન બાદ કર્યા પછીના ચોખ્ખા નફાના 10% કમિશન આપવાનું છે.

5 નીચેના પ્રશ્નોમાં યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો :

10

(1) ભાડે ખરીદ પદ્ધતિ અનુસાર વ્યાજની રકમ _____ ખાતે ઉધારવામાં આવે છે.

(A) મિલકત

(B) ખરીદનાર

(C) નફા-નુકસાન

(D) વેચનાર

(2) ભાડે ખરીદ પદ્ધતિમાં ઘસારો કઈ કિંમત પર ગણાય છે?

(A) ભાડે ખરીદ કિંમત

(B) કરાર કિંમત

(C) રોકડ કિંમત

(D) ઉપરમાંથી એકેય નહિ

(3) નીચે દર્શાવેલા ખાતા પૈકી કયું ખાતું ડોક્ટરના હિસાબો તૈયાર કરવા માટે આવશ્યક છે?

(A) ઉપજ-ખર્ચ ખાતું

(B) નફા-નુકસાન ખાતું

(C) આવક-જવક ખાતું

(D) વેપાર ખાતું

(4) સોલીસીટર, વકીલ, ડોક્ટર વગેરે સામાન્ય રીતે પોતાના હિસાબો કઈ પદ્ધતિ અનુસાર રાખે છે?

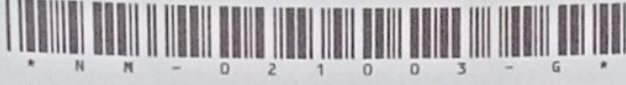
(A) રોકડ પદ્ધતિ

(B) એકનોંધી પદ્ધતિ

(C) દ્વિલેખા પદ્ધતિ

(D) બેન્ક પદ્ધતિ

- (5) સરેરાશ પાક્યા તારીખ શોધવા માટે _____ તારીખના આધારે દિવસોની ગણતરી કરવામાં આવે છે.
- (A) હુંડી લખ્યા તારીખ (B) શુન્ય તારીખ
(C) પાક્યા તારીખ (D) ઉપરની બધીજ
- (6) ચાલુ ખાતું એ _____ પ્રકારનું ખાતું છે.
- (A) વ્યક્તિ ખાતું (B) ઉપજ ખર્ચ ખાતું
(C) મિલકત ખાતું (D) ઉપરમાંથી એક પણ નહિ
- (7) જુના કાટમાળની ઉપજ પુનઃસ્થાપનાના હિસાબોમાં કયા ખાતે જમા લેવાય છે?
- (A) મૂડી ખાતે (B) મહેસૂલી ખાતે
(C) રોકડ ખાતે (D) પુનઃસ્થાપના ખાતે
- (8) મિલકતની ક્ષમતામાં કાયમી ધોરણે વધારો કરતો ખર્ચ એટલે _____.
- (A) પ્રસારિત મહેસૂલી ખર્ચ
(B) મહેસૂલી ખર્ચ
(C) પુનઃસ્થાપના ખર્ચ
(D) મૂડી ખર્ચ
- (9) સફર ખાતું એ દરેક સફરનું _____ છે.
- (A) વેપાર ખાતું (B) નફા-નુકસાન ખાતું
(C) વેપાર અને નફા નુકસાન ખાતું (D) ઉપરમાંથી એક પણ નહિ
- (10) જહાજી કંપનીઓ માટે પ્રાઈમેજ શું ગણાય છે?
- (A) નુકસાન (B) આવક
(C) ખર્ચ (D) નફો

Seat No. _____

NM-021003-G

B. Com. (Sem. I) Examination

December - 2023

BCOMC103 : Human Resource Management

Time : 3 hours]

[Total Marks : 70

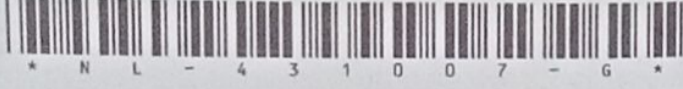
- 1 (અ) માનવ સંસાધન સંચાલન એટલે શું? તેનું મહત્ત્વ જણાવો. 7
અથવા
(અ) માનવ સંસાધન આયોજનના ફાયદા જણાવો. 7
(બ) માનવ સંસાધન સંચાલકના ગુણો જણાવો. 7
અથવા
(બ) માનવ સંસાધન આયોજનની પ્રક્રિયા જણાવો. 7
- 2 (અ) કર્મચારી પસંદગીની પ્રક્રિયા જણાવો. 7
અથવા
(અ) તાલીમનો અર્થ જણાવીને તેના ફાયદાઓની ચર્ચા કરો. 7
(બ) કામદારોને તાલીમના પ્રકારો જણાવો. 7
અથવા
(બ) ભરતીની પદ્ધતિઓની ચર્ચા કરો. 7
- 3 (અ) કર્મચારી જુસ્સો એટલે શું? તેને અસર કરતાં પરિબળો જણાવો. 7
અથવા
(અ) બદલી એટલે શું? તેના કારણોની ચર્ચા કરો. 7
(બ) કામગીરી મૂલ્યાંકન એટલે શું? તેની જરૂરિયાત જણાવો. 7
અથવા
(બ) અપકર્ષના કારણો અને અસરો જણાવો. 7
- 4 (અ) ઔદ્યોગિક સંબંધનો અર્થ અને મહત્ત્વ જણાવો. 7
અથવા
(અ) મજૂરસંઘનો અર્થ આપીને તેના કાર્યોની ચર્ચા કરો. 7
(બ) ઔદ્યોગિક સંબંધના પક્ષકારો જણાવો. 7
અથવા
(બ) સામૂહિક સોદાગીરીના ફાયદા અને મર્યાદા જણાવો. 7

5 નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો. (ગમે તે સાત)

14

- (1) વૈજ્ઞાનિક ભરતી એટલે શું?
- (2) કર્મચારીના આંતરિક પ્રાપ્તિસ્થાનો જણાવો.
- (3) તાલીમની કોઈપણ બે મર્યાદાઓ જણાવો.
- (4) અધિકારી વિકાસ એટલે શું?
- (5) અપકર્ષ એટલે શું?
- (6) મજૂરસંઘના પ્રકારો જણાવો.
- (7) કામગીરી મૂલ્યાંકનના બે ફાયદા જણાવો.
- (8) નીચા જુસ્સાના કારણો લખો.
- (9) સામૂહિક સોદાગીરીનો અર્થ આપો.
- (10) મજૂર ફેરબદલી એટલે શું?

NL-431007-G

Seat No. _____

B. Com. (Sem. I) Examination

December - 2023

BCM23MN102 : Business Economics - I

(New Course)

Time : 2 Hours]

[Total Marks : 50

સૂચના : દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

1 પ્રો. રોબિન્સે આપેલી અર્થશાસ્ત્રની વ્યાખ્યાની ટીકાત્મક ચર્ચા કરો. 10

અથવા

1 એકમલક્ષી અને સમગ્રલક્ષી અર્થશાસ્ત્રનો ખ્યાલ સમજાવો.

2 ઘટતા સીમાંત તુષ્ટિગુણનો નિયમ સમજાવો. 10

અથવા

2 તટસ્થ રેખાના લક્ષણો સમજાવો.

3 માંગની મૂલ્ય સાપેક્ષતાનો અર્થ આપી, તેને નક્કી કરતાં પરિબળો જણાવો. 10

અથવા

3 માંગનો અર્થ સમજાવો. માંગના નિયમની સમજૂતી આકૃતિની મદદથી આપો.

4 ઘટતા મળતરનો નિયમ સવિસ્તર સમજાવો. 10

અથવા

4 સરેરાશ ખર્ચ અને સીમાંત ખર્ચના ખ્યાલો સમજાવી, બન્ને વચ્ચેના આંતર સંબંધો તપાસો.

5 સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો : 10

(1) માર્શલના મત પ્રમાણે અર્થશાસ્ત્ર શેનો અભ્યાસ કરે છે?

(A) ભૌતિક સંપત્તી (B) પસંદગીના પ્રશ્નો

(C) સામાન્ય જીવન વ્યવહારના (D) એકેય નહીં

- (2) નીચેનામાંથી કયું સૂક્ષ્મ અર્થશાસ્ત્ર હેઠળ આવે છે?
- (A) રાષ્ટ્રીય આવક (B) સામાન્ય ભાવ સ્તર
(C) પરિભળ ભાવો (D) રાષ્ટ્રીય બચત અને રોકાણ
- (3) અર્થશાસ્ત્ર કેવું વિજ્ઞાન છે?
- (A) આધુનિક વિજ્ઞાન (B) નાણાકીય વિજ્ઞાન
(C) પ્રકૃતિક વિજ્ઞાન (D) સામાજિક વિજ્ઞાન
- (4) માંગ રેખાનો ઢાળ _____ હોય છે.
- (A) ઋણ (B) ધન
(C) અનંત (D) એકેય નહીં
- (5) સંપૂર્ણ મૂલ્ય સાપેક્ષ માંગ _____.
- (A) ધન ઢાળવાળી હોય છે. (B) શૂન્ય ઢાળવાળી હોય છે.
(C) ઋણ ઢાળવાળી હોય છે. (D) એકેય નહીં
- (6) માંગની મૂલ્ય સાપેક્ષતા હંમેશા કેવી હોય છે?
- (A) વધારે (B) ઓછી
(C) ધન (D) ઋણ
- (7) કુલ સ્થિર ખર્ચ + કુલ અસ્થિર ખર્ચ = _____ ખર્ચ થાય.
- (A) કુલ ખર્ચ (B) સરેરાશ ખર્ચ
(C) સીમાંત ખર્ચ (D) સરેરાશ સ્થિર ખર્ચ
- (8) ટૂંકાગાળામાં કયો ખર્ચ બદલાતો નથી?
- (A) સ્થિર ખર્ચ (B) સીમાંત ખર્ચ
(C) સરેરાશ ખર્ચ (D) અસ્થિર ખર્ચ
- (9) ઉત્પાદન શક્યતા રેખા એટલે _____.
- (A) રૂપાંતર રેખા (B) ખર્ચ રેખા
(C) પુરવઠા રેખા (D) વેચાણ રેખા
- (10) ગ્રાહકના અધિક સંતોષનો ખ્યાલ ક્યારે રજૂ થયો?
- (A) 1844 (B) 1840
(C) 1944 (D) 1890

26/12/2023

Seat No.

NJ-431001-G

B. Com. (Sem. I) Examination

December - 2023

BCM23MJ1A1 : Financial Accounting - I

(New Course)

[Total Marks : 50

Time : 2 Hours]

સૂચના : દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

1 હિસાબી માહિતીના ઉપયોગકર્તાઓ અને તેમની જરૂરિયાત અંગે સમજૂતી આપો.
અથવા

1 ચાલુ પેઢીનો હિસાબી ખ્યાલ સમજાવો.

2 જય અને અજય એક પેઢીના 3:1ના પ્રમાણમાં ભાગીદારો છે. તા. 31-3-2023ના રોજ તેઓએ અજય અને વિજય સમાન પ્રકારનો ધંધો કરતી પેઢી સાથે સંયોજન કરવાનું નક્કી કર્યું. અજય અને વિજય 2:1ના પ્રમાણમાં ભાગીદારો છે. નવી પેઢીનું નામ બાલકુવેર એન્ડ કંપની રહેશે, જેમાં નફા-નુકસાનનું પ્રમાણ અનુક્રમે 3:2:1 રહેશે. આ તારીખ બંને પેઢીનાં સરવૈયાં નીચે મુજબ છે:

મૂડી-દેવાં	જય અજય	અજય વિજય	મિલકતો	જય અજય	અજય વિજય
મૂડી ખાતાં : જય	1,20,000	—	મકાન	25,000	—
અજય	80,000	1,00,000	મશીનરી	75,000	80,000
વિજય	—	50,000	ફર્નિચર	10,000	3,000
અનામતો	25,000	75,000	સ્ટોક	60,000	70,000
લેણદારો	60,000	58,000	દેવાદારો	80,000	1,00,000
જય અજયની પેઢીની			રોકડ હાથ પર	15,000	45,000
લોન	—	50,000	બેન્ક સિલક	10,000	5,000
બેન્ક લોન	40,000	—	અજય વિજયની		
			પેઢીની લોન	50,000	—
			એડવાન્સ	—	30,000
	3,25,000	3,33,000		3,25,000	3,33,000

નવી પેઢી બાલકુવેર એન્ડ કંપનીએ બંને પેઢીનો ધંધો નીચેની શરતોએ લઈ લીધો:

- (1) જય અને અજયની પેઢીના મકાનની કિંમત ₹ 50,000 ગણવી.
- (2) જય અને અજયની મશીનરીની કિંમત ₹ 1,00,000 અને અજય અને વિજયની મશીનરીની કિંમત ₹ 1,12,500 ગણવામાં આવી.
- (3) જય, અજય અને અજય, વિજયની પેઢીની પાઘડી અનુક્રમે ₹ 25,000 અને ₹ 20,500 ગણવામાં આવી. નવી પેઢી બાલકુવેર એન્ડ કંપનીમાં પાઘડી ખાતું દર્શાવવાનું નથી.
- (4) નવી પેઢીમાં ભાગીદારોની મૂડી નવા નફા-નુકસાનના પ્રમાણમાં રાખવાની છે. આ માટે ભાગીદારો જરૂરી રોકડ લાવશે અથવા લઈ જશે. નવી પેઢીના ચોપડે શરૂઆતનું પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

અથવા

- 2 શક્તિ-ભક્તિ તથા શુભ-લાભની પેઢીઓનું એક નવી પેઢી તરીકે તા. 1-1-2023ના રોજ સંયોજન થયું. તા. 31-12-2022ના રોજનું શક્તિ-ભક્તિની પેઢીનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે:

દેવાં	₹	મિલકતો	₹
મૂડી ખાતાં :		મકાન	60,000
શક્તિ	60,000	રોકાણો	21,000
ભક્તિ	45,000	સ્ટોક	24,000
લેણદારો	30,000	દેવાદારો	45,000
નફા-નુકસાન ખાતું	15,000		
	1,50,000		1,50,000

સંયોજનની શરતો નીચે પ્રમાણે હતી:

- (1) પાઘડીની કિંમત ₹ 22,500 ગણવી.
- (2) મકાન ₹ 73,500ની કિંમતે અને સ્ટોક ₹ 22,500ની કિંમતે લઈ લેવા.
- (3) રોકાણો નવી પેઢીએ લેવા નહિ.
- (4) દેવાદારો પર ઘાલખાધ અનામત 20% રાખવું.

તમારે શક્તિ-ભક્તિના ચોપડે તૈયાર કરવાનાં છે:

- (1) નફા-નુકસાન હવાલા ખાતું
- (2) ભાગીદારોના મૂડી ખાતાં અને
- (3) નવી પેઢીનું ખાતું

3 ભરથાણાના ભરતે, માંગલેજના મનોજને તા. 1-4-2022ના રોજ "20" iPhone, દરેક ₹ 60,000ની ભરતિયા કિંમતે આડતથી વેચવા માટે મોકલ્યા. પડતર કિંમત પર 25% નફો ચઢાવીને ભરતિયા કિંમત નક્કી કરવામાં આવે છે.

ભરતે માલ મોકલતાં ભાડાના ₹ 12,000, નુરના ₹ 10,000 અને વીમાના ₹ 16,000 ચૂકવ્યા હતા.

ભરતે, મનોજ ઉપર ₹ 3,00,000ની ચાર માસની મુદતની હૂંડી લખી જે મનોજે તરત સ્વીકારીને પરત મોકલી આપી. ભરતે બે માસ પછી આ હૂંડી વાર્ષિક 12%ના દરે બેંકમાં વટાવી.

મનોજ કુલ વેચાણ પર 5% લેખે સામાન્ય આડત અને ઉધાર વેચાણ પર 2% લેખે આસામી આડત મેળવવા હકદાર છે.

રસ્તામાં અકસ્માત થવાથી 04 (ચાર) iPhoneને ભારે નુકશાન થયું, જેનો વીમા કંપનીએ ₹ 1,45,000નો દાવો સ્વીકાર્યો.

તા. 31-3-2023ના રોજ મનોજે વેચાણ આંકડો અને તેની પાસેની લેણી રકમનો બેંકડ્રાફ્ટ મોકલી આપ્યો, તેણે વેચાણ આંકડામાં જણાવ્યું કે,

- (1) તેણે જકાત ₹ 11,400, વીમાના ₹ 12,600 અને જાહેરાતના ₹ 8,000 ચૂકવ્યા હતા.
- (2) તેણે 10 iPhone દરેક ₹ 64,000ની કિંમતે રોકડેથી વેચ્યા હતા.
- (3) તેણે 04 iPhone દરેક ₹ 70,000ની કિંમતે હેમંતને ઉધાર વેચ્યા હતા.
- (4) હેમંત નાદાર જાહેર થયાં ફક્ત 80% રકમ વસુલ થઈ શકી.

ઉપરની વિગતો પરથી ભરતના ચોપડે આડતમાલ ખાતું તૈયાર કરો.

અથવા

3 ગોવા કાજુ લિમિટેડે 1000 કિલો, સૂકો મેવો કિલોદીઠ ₹ 1,500ના ભાવે આડતથી વેચવા મોકલ્યો અને ₹ 15,000નો ખર્ચ ચૂકવ્યો.

રસ્તામાં અકસ્માત થવાથી 100 કિલો માલનું નુકશાન થયું વીમા કંપનીએ ₹ 1,47,500નો દાવો સ્વીકાર્યો. બાકીનો માલ આડતિયાએ ₹ 13,500 જકાત અને ગાડાભાડાના ચૂકવીને છોડાવ્યો. તેણે 800 કિલો સૂકો મેવો કિલોદીઠ ₹ 2,000ના ભાવે રોકડેથી વેચી દીધો.

માલધણીના ચોપડામાં ગણતરી કરો:

- (1) અસામાન્ય નુકશાન અને તેની આમનોંધ લખો.
- (2) આડતમાલ આખર સ્ટોકની કિંમત.

4 કિશન અને મહર્ષિ 3:2ના પ્રમાણમાં નફા-નુકશાન વહેંચતા ભાગીદારો છે.
તા. 31-3-2023ના રોજ પેઢીનું વિસર્જન કરવાનું નક્કી કર્યું:

મૂડી-દેવાં	₹	મિલકત-લેણાં	₹
મૂડી ખાતાં: કિશન	2,02,500	કાયમી મિલકતો	3,00,000
મહર્ષિ	1,20,000	ચાલુ મિલકતો	
સામાન્ય અનામત	30,000	(રોકડ સિવાય)	1,50,000
બેંક લોન (તારણવાળી)	90,000	રોકડ સિલક	75,000
લેણદારો	82,500		
	5,25,000		5,25,000

વિસર્જન ખર્ચ પેટે ₹ 15,000 અનામત રાખવાનું નક્કી કર્યું, ખરેખર વિસર્જન ખર્ચ ₹ 12,000 થયો.

મિલકતોની ઉપજ:

15-4-23	પ્રથમ હપતો.....	₹ 1,20,000
30-6-23	બીજો હપતો.....	₹ 1,05,000
12-7-23	ત્રીજો હપતો.....	₹ 75,000

₹ 30,000ની એક લેણીહૂંડી વટાવેલ જેની પાક્યા તારીખ 31-5-23 હતી, જે પાક્યા તારીખે ચુકવાઈ ગઈ, મૂડી વધારાની રીતે રોકડની હપતે હપતે વહેંચણી દર્શાવતું પત્રક તૈયાર કરો.

અથવા

4 અક્ષ અને હર્ષ એક ફાર્મસી કોલેજ બાંધવાના સંયુક્ત સાહસમાં જોડાયા. તેઓ નફા-નુકસાન 3:2ના પ્રમાણમાં વહેંચશે. સંયુક્ત સાહસના ધંધા માટે દરેક ₹ 12,00,000 ભરી બેન્કમાં સંયુક્ત બેન્ક ખાતું ખોલાવ્યું.

કરાર કિંમત ₹ 45,00,000 નક્કી થઈ, જેમાંથી 80% રોકડમાં અને બાકીના 20% કરાર આપનારના ડિબેન્યર્સમાં ચુકવવાની હતી.

સંયુક્ત બેન્ક ખાતામાંથી નીચે પ્રમાણે ખર્ચ ચુકવ્યા છે:

ડીઝાઈન અને આર્કિટેક્ટ ફી	₹ 1,50,000
માલસામાન ખર્ચ	₹ 15,00,000
મજૂરી ખર્ચ.....	₹ 6,00,000

આ ઉપરાંત, ₹ 3,00,000ની કિંમતનો માલ અક્ષ પોતાના ગોડાઉનમાંથી પૂરો પાડે છે. હર્ષ સુપવાઈઝર તરીકે સેવા આપી છે, જે માટે કરાર કિંમતના 2% લેખે મહેનતાણું મેળવવા માટે તેઓ હકદાર છે.

કરાર પૂરો થતાં નક્કી થયા મુજબ કરાર કિંમત મળી. મળેલા ડિબેન્ચર્સ પૈકી ₹ 6,00,000ના ડિબેન્ચર્સ 20% વટાવથી વેચવામાં આવે છે અને બાકીના ડિબેન્ચર્સ અક્ષ અડધી કિંમતે ખરીદી લે છે. સંયુક્ત બેન્ક ખાતામાંથી ભાગીદારોને તેમની બાકીની રકમ ચુકવી આપવામાં આવે છે.

ઉપરની વિગતો પરથી તૈયાર કરો:

- (1) સંયુક્ત સાહસ ખાતું
- (2) ભાગીદારોના મૂડી ખાતાં
- (3) સંયુક્ત બેન્ક ખાતું
- (4) કરાર આપનારના ડિબેન્ચર્સનું ખાતું

5 નીચેના પેટા પ્રશ્નોના જવાબ અંગે એકથી વધુ વિકલ્પો આપેલા છે. તેમાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો: (દસ)

(1) હિસાબો રાખવાની કઈ પદ્ધતિ શ્રેષ્ઠ અને શાસ્ત્રીય પદ્ધતિ ગણાય?

(અ) વહી ખાતા પદ્ધતિ (બ) દેશી નામા પદ્ધતિ

(ક) એકનોંધી નામા પદ્ધતિ (ડ) દ્વિનોંધી નામા પદ્ધતિ

(2) ઉપાડ પર વ્યાજ નફા-નુકશાન ખાતે જમા થાય છે. તેની પાછળ _____ નું અનુમાન છે.

(અ) રૂઢી ચુસ્તપણું (બ) અલગ અસ્તિત્વ

(ક) હિસાબી મુદત (ડ) પૂર્ણ રજૂઆતનું

(3) સંયોજન વખતે મિલકતો, જવાબદારીઓ અને મૂડી ખાતાં બંધ કરી કયા ખાતે ખોલીને નોંધાય છે?

(અ) નફા-નુકશાન હવાલા ખાતે (બ) પુનઃમુલ્યાંકન ખાતે

(ક) નફા-નુકશાન ખાતે (ડ) નવી પેઢીના ખાતે

(4) સંયોજન વખતે નવી પેઢીએ નહિ લીધેલ જવાબદારી ભાગીદારોના મૂડી ખાતે

(અ) જૂના નફા-નુકસાનના પ્રમાણમાં જમા થાય

(બ) સરખા પ્રમાણમાં જમા થાય

(ક) મૂડીના પ્રમાણમાં જમા થાય

(ડ) ભાગીદારો નક્કી કરે તે પ્રમાણમાં જમા થાય

(5) આડતિયાને આસામી આડત યુક્તવવામાં આવતી હોય તો જો ઘાલખાધ પડે તો આડતિયો:

(અ) માલધણીનું ખાતું ઉધારશે

(બ) દેવાદારોનું ખાતું ઉધારશે

(ક) આડત ખાતું ઉધારશે

(ડ) માલધણીનું ખાતું જમા કરશે

(6) આડતમાલના હિસાબોમાં ઉદ્ભવતું અસામાન્ય નુકશાન કયા ખાતે ઉધારાય છે?

(અ) આડતિયા ખાતે

(બ) આડતમાલ ખાતે

(ક) નફા-નુકસાન ખાતે

(ડ) માલધણી ખાતે

(7) મહત્તમ નુકસાનની પદ્ધતિમાં જો કોઈ ભાગીદારની મૂડીની રકમ ઋણ આવે તો તે રકમ અન્ય ભાગીદારો વચ્ચે:

(અ) મૂડીના પ્રમાણમાં વહેંચાય

(બ) નફા-નુકસાનના પ્રમાણમાં વહેંચાય

(ક) વહેંચાય નહિ

(ડ) આપેલમાંથી એકપણ નહિ

(8) રોકડની ટુકડે ટુકડે વહેંચણીમાં મૂડી વધારાની પદ્ધતિએ છેલ્લે દરેક ભાગીદારોની મૂડીતટ _____.

(અ) મૂડીના પ્રમાણમાં નથી હોતી

(બ) નફા-નુકસાનના પ્રમાણમાં હોય છે

(ક) નફા-નુકસાનનું પ્રમાણમાં નથી હોતી

(ડ) મૂડીના પ્રમાણમાં હોય છે

(9) નીચેનામાંથી કયા ધંધામાં રાશનો વેપાર કરી શકાય?

(અ) વર્તમાનપત્ર

(બ) લોકમેળામાં ફાસ્ટફૂડનો સ્ટોલ કરવો

(ક) ઓઈલ રિફાઈનરી

(ડ) આમાંથી એક પણ નહિ

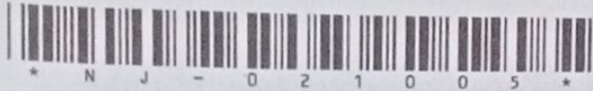
(10) નીચે દર્શાવેલ ખાતાં પૈકી કયું ખાતું રાશના હિસાબોના ભાગરૂપે ખોલવામાં આવતું નથી?

(અ) સંયુક્ત બેન્ક ખાતું

(બ) રાશ ખાતું

(ક) સહભાગીદારનું ખાતું

(ડ) સ્ટોક અનામતનું ખાતું

NJ-021005

Seat No. _____

B. Com. (Sem. I) Examination
December - 2023
BCOMC105 : English (General)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

- 1 (a) Answer the following questions in brief : (any four) 8
- (1) What role do the seasons play in the story 'The Selfish Giant' ?
  - (2) How does the Giant change over the course of the story ?
  - (3) Analyze the role of the children in the story and how they contribute to the Giant's transformation.
  - (4) How did Kali react when the three children did not notice him ?
  - (5) Describe Kali's home in the story "Sweets for Angels".
  - (6) Describe Kali's appearance.
  - (7) How are blind people different from people with eyesight ? Why does the narrator feel that people with good eyesight fail to see what is in front of them?
- (b) Write a short note on any one of the following : 4
- (1) The central theme of "The Selfish Giant".
  - (2) Write a note on Kali's admiration for children.
  - (3) Justify the title of the story 'The Eyes are not Here'.
- 2 (a) Write brief answers of any four of the following : 8
- (1) Describe the routine of Roucolle.
  - (2) How did Roucolle join the wildcat scheme ?
  - (3) Describe the reactions of Roucolle and the Pole after their release.
  - (4) What does Mrs. Bennet tell her husband ?
  - (5) How does Mr. Bennet react to the plan designed by his wife ?
  - (6) Who takes over Netherfield park ? Why is Mrs. Bennet happy about it?
  - (7) Where did Hogan find Mr. Roger's name written ?
- (b) Write a short note on any one of the following : 4
- (1) Character Analysis of Roucolle.

- (2) Draw a character sketch of Mrs. Bennet.
- (3) The Suitcase.

- 3 (a) Identify parts of speech from the following : 4
- (1) Wow! This is amazing.
  - (2) Did she find the book she was looking for ?
  - (3) I reached home at six in the evening.
  - (4) Wow! this is amazing.
- (b) Identify the types of sentences from the following : 4
- (1) Wow, how good is this !
  - (2) What is she doing ?
  - (3) He likes fantasy novels.
  - (4) Please, shut the door.
- (c) Fill in the blanks with appropriate forms of verbs given in the bracket. 8
- (1) I _____ to the party last night. (go)
  - (2) She _____ for a walk every morning. (go)
  - (3) Madam will _____ tenses tomorrow in the last class. (teach)
  - (4) The students _____ already _____ the tasks. (do)
  - (5) Maitri has _____ a new laptop. (buy)
  - (6) Listen! Someone _____ at the door. (knock)
  - (7) Mr. Shah _____ the meeting tomorrow. (attend)
  - (8) Ms. Patel _____ a sketch right now. (paint)

- 4 (a) Develop a paragraph of about 100 words on any one of the following : 6
- (1) Importance of English
  - (2) Importance of Trees
- (b) Read the following paragraph and answer the following questions : 10

Education is an essential part of our life. It not only helps us acquire knowledge and skills but also helps in building our character and values. Education plays an important role in our personal and professional development and is an investment in our future.

Education has many benefits. It helps us understand the world around us and think critically and creatively. It also gives us the skills we need to succeed in the workforce and contribute to our communities. Education can open up new opportunities and give us a sense of accomplishment and self-satisfaction.

Additionally, education helps promote equality and social mobility. It gives individuals the tools and knowledge they need to rise out of poverty and achieve their full potential. Education is also a key factor in reducing discrimination and promoting understanding and tolerance between different cultures and groups.

In short, education is an important part of our lives and has the power to transform individuals and communities.

Questions :

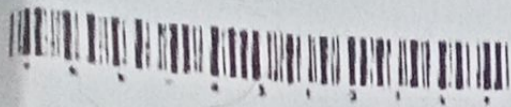
- (1) What is the importance of education in our lives ?
- (2) Write some benefits of education.
- (3) How does education promote equality and social mobility ?
- (4) How can education change individuals and communities ?

5 Choose the correct option :

14

- (1) In which story does Kali appear ?
(A) Selfish Giant (B) Sweets for Angels
(C) The Miser (D) The Wrong House
- (2) In which story does the Mr. Hogan appear ?
(A) Selfish Giant (B) Sweets for Angels
(C) The Miser (D) The Wrong House
- (3) An Excellent Father is written by _____.
(A) Ruskin Bond (B) Jane Austen
(C) James Young (D) R K Narayan
- (4) When did the children go to the Giant's garden ?
(A) Morning (B) Afternoon
(C) Evening (D) Night
- (5) What was the child's garden ?
(A) Paradise (B) Hell
(C) The Giant's garden (D) His Parent's garden
- (6) What gestures of the boy enlightened the Giant ?
(A) Hug (B) Kiss
(C) Crying (D) Both A and B
- (7) "It is a regular gang. They are from the Himalayas. It is a monstrous sect, every member of it has vowed to sacrifice 100 children. See how he looks! He is not of these parts."
These statements occur in which story ?
(A) Selfish Giant (B) Sweets for Angels
(C) The Miser (D) The Wrong House

- (8) R K Narayan was born in _____
(A) Chennai (B) Bombay
(C) Pondichery (D) Calcutta
- (9) The narrator was all alone in the train compartment up to _____
(A) Dehra (B) the station next to Rohana
(C) Rohana (D) the station before Rohana
- (10) The narrator first discovered that the girl _____
(A) had a sweet voice (B) could laugh sweetly
(C) had won slippers (D) had an interesting face.
- (11) Look, the sun _____ over the hills.
(A) rises (B) rose
(C) is rising (D) none of these
- (12) Abdul _____ to be a doctor.
(A) wants (B) is wanting
(C) want (D) none of these
- (13) Oh, That is excellent ! This sentence is _____ ?
(A) interrogative (B) assertive
(C) exclamatory (D) imperative
- (14) I will have finished my semester by the end of this year.
Identify parts of speech of the underlined word.
(A) interjection (B) conjunction
(C) preposition (D) adjective
-

NN-431014

Seat No. 748

B. Com. (Sem. I) Examination

December - 2023

BCM23AE101 : Business English - I

(New Course)

Time : 1 Hour]

[Total Marks : 25

- Instructions : (1) Figures to the right indicate full marks.
(2) Indicate clearly the options you attempt.

- 1 Discuss the difference between General English and Business English. 10

OR

Discuss any five qualities of an effective Business Email.

- 2 On behalf of Mehta Brothers, Godhra, write an Email of Inquiry to Orient Fans Pvt. Ltd. Vapi for variety of Ceiling Fans. 10

OR

- (a) Answer in brief any four of the followings : 6

- (1) What business did Shantanu get involved in his college days ?
- (2) What did Educomp eventually begin to do ?
- (3) What advice does Shantanu Prakash give to the young entrepreneurs?
- (4) How did Baljee start his first hotel "Harsha" ?
- (5) What is the education of Baljee's sons ? Where did they study ?
- (6) What is "Peppermint" ?

- (b) Do as directed : 4

- (1) Sunita is a beautiful girl. (Underline the noun)
- (2) William is a brilliant boy. (Underline the Adjective)
- (3) Look. They _____ cricket. (played, are playing, were playing)
- (4) We _____ keep driving licence with us while driving. (may, must, would)

3 Choose the correct answer from the options given (MCQ)

5

(1) Manish _____ not come to party yesterday.

- (A) do
- (B) does
- (C) did

(2) Manoj _____ gone to Bombay

- (A) have
- (B) has
- (C) had

(3) We _____ respect our elders.

- (A) must
- (B) would
- (C) should

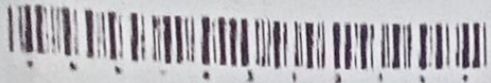
(4) Cancellation of an order is always written by _____

- (A) trader
- (B) manufacturer
- (C) Salesman

(5) Shantanu was born in _____

- (A) Mumbai
  - (B) Calcutta
  - (C) Rourkela
-

NN-431014

Seat No. 748

B. Com. (Sem. I) Examination

December - 2023

BCM23AE101 : Business English - I

(New Course)

Time : 1 Hour]

[Total Marks : 25

- Instructions :** (1) Figures to the right indicate full marks.
(2) Indicate clearly the options you attempt.

- 1 Discuss the difference between General English and Business English. 10

OR

Discuss any five qualities of an effective Business Email.

- 2 On behalf of Mehta Brothers, Godhra, write an Email of Inquiry to Orient Fans Pvt. Ltd. Vapi for variety of Ceiling Fans. 10

OR

- (a) Answer in brief any four of the followings : 6

- (1) What business did Shantanu get involved in his college days ?
- (2) What did Educomp eventually begin to do ?
- (3) What advice does Shantanu Prakash give to the young entrepreneurs?
- (4) How did Baljee start his first hotel "Harsha" ?
- (5) What is the education of Baljee's sons ? Where did they study ?
- (6) What is "Peppermint" ?

- (b) Do as directed : 4

- (1) Sunita is a beautiful girl. (Underline the noun)
- (2) William is a brilliant boy. (Underline the Adjective)
- (3) Look. They _____ cricket. (played, are playing, were playing)
- (4) We _____ keep driving licence with us while driving. (may, must, would)

3 Choose the correct answer from the options given (MCQ)

5

(1) Manish _____ not come to party yesterday.

(A) do

(B) does

(C) did

(2) Manoj _____ gone to Bombay

(A) have

(B) has

(C) had

(3) We _____ respect our elders.

(A) must

(B) would

(C) should

(4) Cancellation of an order is always written by _____

(A) trader

(B) manufacturer

(C) Salesman

(5) Shantanu was born in _____

(A) Mumbai

(B) Calcutta

(C) Rourkela